

INFORMATOR

XXXVIII Olimpiady

Wiedzy Ekonomicznej

rok szkolny 2024/2025

Polska w Unii Europejskiej

Bilans XX-lecia

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Redakcja
Stanisław Owsiak

Projekt okładki i strony tytułowej
Wiktoria Rakoczy

Korekta
Zespół

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej jest organizowana przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne jako zadanie zlecone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki i współfinansowane z dotacji MEiN – umowa MEiN/2022/DSKKZ/1820 z 26 sierpnia 2022 r.

Partnerem Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej jest Fundacja Empiria i Wiedza

Patronat honorowy nad XXXVIII Olimpiadą Wiedzy Ekonomicznej
objął Narodowy Bank Polski.

© Copyright by Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Warszawa 2024

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
ul. Nowy Świat 49
00-042 Warszawa

Skład i łamanie
TECHNET Sp. z o.o.
ul. Biskupińska 3A
30-732 Kraków

Wydanie I

SPIS TREŚCI

List do dyrektorów szkół	5
Informacje o XXXVIII Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej	8
Kalendarium XXXVIII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej	17
Nagrody	18
Patronat honorowy i mecenas Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej	22
Zgłoszenie udziału szkoły w XXXVIII Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej	23
Informacje o organizatorach – dane teleadresowe	24
Skład Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (kadencja 2022–2027)	28
Regulamin Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej	32
Program Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej	45
Literatura i źródła wiedzy zalecane w przygotowaniach do XXXVIII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej	48
Podsumowanie XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej	50

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

Dyrektorzy szkół

Szanowni Państwo,

Komitet Główny Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej serdecznie zaprasza do wzięcia udziału w XXXVIII Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej. W roku szkolnym 2024/2025 hasło przewodnie Olimpiady brzmi „Polska w Unii Europejskiej – Bilans XX-lecia”. Honorowy patronat nad XXXVIII Olimpiadą objął Narodowy Bank Polski.

Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej organizowana jest przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, jako zadanie zlecone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, począwszy od roku szkolnego 1987/1988. Należy ona do największych i najważniejszych przedsięwzięć z zakresu edukacji ekonomicznej, skierowanych do uczniów szkół średnich z całego kraju oraz ich nauczycieli. Znajduje to wyraz w liczbie uczestników i szkół przystępujących do zawodów każdej edycji Olimpiady. W dotychczas zorganizowanych trzydziestu sześciu edycjach Olimpiady udział wzięło ponad 350 tys. uczniów.

Głównym celem Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej jest edukacja ekonomiczna młodzieży, poszerzenie wiedzy ekonomicznej, w tym świadomości jej znaczenia oraz zainteresowań przedmiotem, wiedzy o współczesnej gospodarce oraz wspieranie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych. Przyjęta formuła Olimpiady ma na celu zarówno sprawdzenie zdobytej wiedzy ekonomicznej, jak i sprzyjanie rozwojowi samodzielnie myślenia. Dotychczasowe doświadczenia pozwalają stwierdzić, że cele te są realizowane z powodzeniem. Laureaci i finaliści Olimpiady są obecnie uznanymi naukowcami, przedsiębiorcami, menedżerami oraz urzędnikami wysokiego szczebla administracji państwowej.

Dla laureatów Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej oraz nauczycieli sprawujących nad nimi opiekę, a także dla najlepszych szkół przewidziane są co roku nagrody pieniężne i rzeczowe. W bieżącej edycji zawodów planowane jest przekazanie nieodpłatnych egzemplarzy książki o tematyce ekonomicznej dla wszystkich uczestników zawodów II stopnia (okręgowych). Ponadto, każdy nauczyciel organizujący zawody Olimpiady w szkole i sprawujący opiekę nad uczniami otrzymuje imienny dyplom z podziękowaniami. Jednocześnie warto podkreślić, że udział uczniów w finałach ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych umacnia pozycję szkoły w rankingach szkół średnich. Dodatkowo informujemy, że z grona najlepszych uczestników XXXVIII OWE Komitet Główny wybierze reprezentantów Polski na zawody Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej.

Zakres tematyczny zawodów poszczególnych stopni jest zbieżny z podstawą programową nauczania w liceach ogólnokształcących oraz technikach. Uczestnicy po-

winni dodatkowo poszerzyć swoją wiedzę o zagadnienia z dziedzin określonych w programie Olimpiady z uwzględnieniem problematyki, do której nawiązuje myśl przewodnia bieżącej edycji.

Zawody Olimpiady są trzystopniowe. Zawody I stopnia (szkolne) odbywają się w szkołach. Po zgłoszeniu przez szkoły deklaracji o uczestnictwie w Olimpiadzie organizatorzy przesyłają do wszystkich szkół komplet materiałów (w tym zestawy pytań) i szczegółową instrukcję przeprowadzenia tego stopnia zawodów. Do zawodów II stopnia (okręgowych) kwalifikowanych jest 10% najlepszych uczestników zawodów I stopnia z danego okręgu. Zawody II stopnia odbywają się w 17 największych miastach Polski. Do zawodów centralnych kwalifikowanych jest 100 najlepszych uczniów z całej Polski.

W bieżącej edycji Olimpiady kontynuujemy zmiany mające na celu uatrakcyjnić zawody dla młodzieży, a także usprawnienie ich organizacji. Wyrażamy przekonanie, że nowsza formuła zawodów również i w bieżącym roku szkolnym wzbudzi zainteresowanie.

Komitet Główny zwraca się z prośbą o pomoc w przeprowadzeniu XXXVIII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, a zwłaszcza o:

- rozpowszechnienie przez nauczycieli informacji o Olimpiadzie wśród uczniów (w tym celu prosimy wykorzystać treść niniejszego „Informatora”, załączony plakat popularyzujący Olimpiadę oraz informacje znajdujące się na stronie internetowej owe.pte.pl);
- zorganizowanie Komisji Szkolnej Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej oraz wypełnienie elektronicznego formularza zgłoszenia udziału szkoły w zawodach Olimpiady;
- stworzenie uczniom biorącym udział w Olimpiadzie możliwości wysłuchania wykładów związanych z jej tematyką oraz przestudiowania odpowiedniej literatury i materiałów;
- przeprowadzenie zawodów Olimpiady w szkole we współdziałaniu z właściwym Komitetem Okręgowym Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

Pragniemy podkreślić, że pomyślna realizacja tak wielkiego przedsięwzięcia, jakim jest Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej, nie byłaby możliwa bez pracy dyrektorów szkół oraz nauczycieli, którzy z zaangażowaniem przygotowują młodzież do Olimpiady i są głównymi organizatorami zawodów szkolnych. Jak zawsze liczymy na Państwa niezawodną pomoc i współpracę. Za ten ogromny wkład pracy Komitet Główny już dziś składa wyrazy serdecznego podziękowania i uznania.

Informacje o XXXVIII Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej wraz z kalendarium oraz dane teled adresowe Komitetów Okręgowych OWE wraz z ich właściwością miejscową znajdują się w niniejszym „Informatorze”.

Aktualne informacje o Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej są zamieszczone na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego pod adresem owe.pte.pl, do zapoznania się z którą serdecznie zapraszamy. Zachęcamy również do odwiedzenia profilu Olimpiady na portalu społecznościowym Facebook (<https://www.facebook.com/OlimpiadaWiedzyEkonomicznej>).

W wypadku jakichkolwiek pytań dotyczących organizacji i przebiegu Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej prosimy o kontakt z właściwym miejscowo Komitetem Okręgowym OWE.

Serdecznie zapraszamy do udziału w XXXVIII Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej. Wszystkim uczestnikom Olimpiady już dziś życzymy wielu sukcesów w jej bieżącej edycji.

prof. UZ dr hab. Bogdan Ślusarz
wiceprezes Polskiego
Towarzystwa Ekonomicznego

prof. dr hab. Stanisław Owsiak
przewodniczący Komitetu Głównego
Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

INFORMACJE O XXXVIII OLIMPIADZIE WIEDZY EKONOMICZNEJ Polska w Unii Europejskiej – bilans XX-lecia

Ubiegłoroczna, XXXVII Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej odbywała się pod hasłem „Kapitał społeczny w procesie gospodarowania”. W ramach olimpijskich zmagañ uczestnicy zastanawiali się nad teoretycznymi koncepcjami tej formy kapitału, a także jego znaczeniem w realnej gospodarce. Warto zauważyć, że przy doborze hasła przewodniego danej edycji Komitet Główny kieruje się przesłankami, takimi jak: aktualność problematyki, jej teoretyczny i praktyczny wymiar. Z tych właśnie względów i w związku przypadającym 1 maja 2024 r. jubileuszem dwudziestolecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej Komitet Główny podjął decyzję, iż XXXVIII Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej będzie odbywać się pod hasłem „Polska w Unii Europejskiej – bilans XX-lecia”. W dużym skrócie można stwierdzić, że zadanie, jakie stanie przed uczniami szkół średnich w roku szkolnym 2024/2025, będzie polegać na odpowiedzi na pytanie o konsekwencje społeczno-gospodarcze mającej miejsce 20 lat temu akcesji. Jest to wyzwanie ważne i interesujące, ale też o nie małym stopniu trudności. Dodatkowo warto podkreślić, że uczestnicy nie mogą pamiętać Polski znajdującej się poza Unią Europejską (UE), a tym bardziej nie mają prawdopodobnie orientacji w merytorycznej treści debaty społecznej, która toczyła się w przededniu referendum akcesyjnego.

Rozpoczynając dyskusję na temat konsekwencji – już ponad 20-letniego – członkostwa Polski w Unii Europejskiej, należy zauważyć, że mają one wymiar nie tylko gospodarczy, ale także m.in. geopolityczny i kulturowy. Ze względu jednak na charakter Olimpiady rozważania prowadzone w ramach XXXVIII edycji koncentrować się będą przede wszystkim na kwestiach ekonomicznych. Na wstępie rozważań nad bilansem dwudziestoletniego członkostwa w Unii Europejskiej należy przedstawić stosowaną definicję tej międzynarodowej organizacji. Unia Europejska jest partnerstwem polityczno-gospodarczym 27 państw. Jej podstawą są suwerenne, europejskie państwa narodowe. Należy zauważyć, że proces jej formowania, jako międzynarodowego ugrupowania integracyjnego, rozpoczął się po II wojnie światowej. Wola polityczna do rozpoczęcia procesu integracji uwidoczniła się w Deklaracji Schumana (ówczesnego ministra spraw zagranicznych Francji) z maja 1950 r. Kluczowe w procesie rozwoju europejskiej współpracy było powstanie w latach 50. XX wieku Wspólnot Europejskich, tj. Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (EWWiS), Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG) i Europejskiej Wspólnoty Atomowej (Euratom). Warto dodać, że do grona państw, które zainicjowały wspomniany proces, należały: Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy. Następnym istotnym etapem w kształtowaniu się przyszłej Unii Europejskiej było ustanowienie w lipcu 1968 r. unii celnej. W latach 1973–1986 do grona integrujących się państw dołączały kolejne: Dania, Irlandia i Wielka Brytania (w 1973 r.); Grecja (w 1981 r.); Hiszpania i Portugalia (w 1986 r.).

Kluczowym momentem w formowaniu się Unii Europejskiej było podpisanie 7 lutego 1992 r. traktatu z Maastricht [Traktat o Unii Europejskiej, Dz.Urz. UE C 191 z 29.07.1992, s. 1]. Wszedł on w życie 1 listopada 1993 r. Na mocy traktatu z Maastricht ostatecznie utworzono Unię Europejską. Jednocześnie akt ten przyznał UE trzy grupy kompetencji, które – ze względu na ich znaczenie – określono mianem filarów.

Pierwszy filar tworzą Wspólnoty Europejskie. W ich ramach, w dziedzinach określonych w zapisach traktatu, państwa członkowskie przekazały pewne kompetencje instytucjom wspólnotowym. Należy zauważyć, że w traktacie z Maastricht wskazano, że celem funkcjonowania Wspólnoty jest wspieranie harmonijnego i zrównoważonego rozwoju aktywności gospodarczej na całym jej obszarze geograficznym. Co więcej, podkreślono w nim, że ten wzrost gospodarczy powinien być trwały i nie mieć charakteru proinflacyjnego. Warto także zauważyć – w szczególności w kontekście dyskusji nad kształtem Europejskiego Zielonego Ładu – że traktat z Maastricht wskazywał, iż przy prowadzeniu polityki gospodarczej konieczne jest uwzględnianie jej skutków dla środowiska naturalnego. Inne istotne cele, które zostały sformułowane w zapisach traktatowych, to: wzrost stopnia konwergencji na obszarze Unii, wysoki poziom zatrudnienia i ochrony socjalnej, wzrost poziomu i jakości życia, osiągnięcie spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między państwami członkowskimi. Ich osiągnięciu ma służyć m.in. ustanowienie wspólnego rynku, a także unii gospodarczej i walutowej.

Drugi filar tworzy wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa. Zadaniem Unii Europejskiej jest przy tym realizacja wskazanych polityk przy zastosowaniu metod współpracy międzyrządowej, a państwa członkowskie są zobowiązane do aktywnego ich wspierania. Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa ma m.in. służyć ochronie wspólnych wartości.

Ostatni (trzeci) filar to współpraca w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Podobnie jak w przypadku drugiego filara, także współpraca w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości ma odbywać się za pomocą metody współpracy międzyrządowej. Jej celem jest zapewnienie obywatelom Unii Europejskiej wysokiego poziomu ochrony w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Ze względu na charakter naszych zmagających olimpijskich szczególnie istotny jest pierwszy z wymienionych filarów.

Trzy lata po podpisaniu traktatu z Maastricht na przystąpienie do Unii Europejskiej zdecydowały się Austria, Finlandia i Szwecja. Jednak to dopiero w 2004 r. Wspólnota otworzyła się na państwa spoza grona krajów Europy Zachodniej. Należy przy tym zauważyć, że proces włączania do UE tej grupy państw był długoletni. Ukazuje to kasus Polski, która już w maju 1990 r. zainicjowała proces negocjacji umowy o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi. Następnie w 1991 r. podpisany zostały Układ Europejski pomiędzy Polską a Wspólnotami Europejskimi, a siedem lat później zostały otwarte negocjacje członkowskie. Wspólnie z Polską 1 maja 2004 r. do Unii Europejskiej przystąpiły: Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Słowacja, Słowenia i Węgry. W kolejnych latach listę państw członkowskich uzupełniły: Bułgaria i Rumunia (w 2007 r.), a także Chorwacja (w 2013 r.). Jednocześnie Wspólnotę zde-

cydowała się opuścić – w oparciu o wyniki krajowego referendum – Wielka Brytania. Brexit, który miał formalnie miejsce w lutym 2020 r., był niewątpliwie jednym z kluczowych dla funkcjonowania Unii Europejskiej wydarzeń. Warto jednak nadmienić, że przypadek Wielkiej Brytanii nie jest historycznie pierwszy. W latach 80. XX wieku na opuszczenie Wspólnot Europejskich zdecydowała się Grenlandia. Należy również zauważyć, że w okresie dwudziestu lat od momentu akcesji Polski do Wspólnoty miały miejsce istotne zmiany o charakterze instytucjonalnym dotyczące struktury oraz sposobu działania Unii Europejskiej. Szczególnie ważne reformy związane są z podpisaniem traktatu lizbońskiego.

W dyskusji nad konsekwencjami integracji gospodarczej istotne miejsce zajmują terminy, takie jak: efekt kreacji handlu, efekt wypierania handlu, strefa wolnego handlu, unia celna, wspólny rynek oraz unia gospodarcza. Ostatnie cztery z nich to formy, jakie integracja ta może przyjmować [zob. Świerkocki 2004, s. 153–154]. Stąd też większość z nich została przywołana we fragmencie tekstu dotyczącym kształtowania się procesu formowania się Unii Europejskiej. Pierwsza ze wspomnianych form – strefa wolnego handlu – jest najniższym poziomem integracji. Oznacza ona, że partnerzy handlowi decydują się na zniesienie ceł, kwot importowych oraz instrumentów o podobnych skutkach w ramach wzajemnej wymiany handlowej. Integrujące się państwa zachowują przy tym autonomię w zakresie polityki handlowej wobec państw trzecich.

Kolejny etap integracji to unia celna. Jak już wspomniano, w przypadku integracji europejskiej została ona ustanowiona w 1968 r. W odniesieniu do tej formy współpracy jej uczestnicy decydują się na prowadzenie wspólnej polityki handlowej. Dalszym krokiem w scalaniu gospodarek państw należących do danej organizacji integracyjnej jest utworzenie wspólnego rynku. W porównaniu do unii celnej oznacza to zniesienie barier w zakresie przepływu czynników produkcji, np. pracy (ludzi). W przypadku integracji europejskiej kluczowa jest data 1 stycznia 1993 r., kiedy to utworzony został jednolity rynek wewnętrzny. Gwarantuje on tzw. cztery swobody, które oznaczają swobodny przepływ towarów, usług, ludzi i kapitału pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Należy jednak zauważyć, że wdrożenie pełnych swobód w ramach wspólnego rynku było stopniowe. Na przykład dopiero od 2004 r. nie wolno ograniczać przepływu kapitału w ramach UE. Warto również dodać, że także w przypadku akcesji Polski dostęp do wspólnego rynku nie był pełny w początkowym okresie członkostwa. W rzeczywistości jedynie trzy państwa tzw. starej Unii otworzyły swoje rynki pracy dla polskich obywateli bez okresów przejściowych, były to: Wielka Brytania, Irlandia i Szwecja [Szwabe 2012, s. 31].

Ostatnim z wymienionych etapów integracji jest unia gospodarcza. Oznacza ona uzupełnienie wspólnego rynku o integrację krajowych polityk ekonomicznych, w tym w zakresie regulacji rynku, a także ochrony konkurencji i konsumentów. Przyjęte w ramach Unii Europejskiej rozwiązania prawne wskazują, że państwa członkowie uznają swoje polityki gospodarcze za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynują je w ramach Rady [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dz.Urz. UE C 202 z 7.06.2016 r., s. 1, dalej: TFUE]. Szczególne miejsce zajmuje tu kwestia harmonizacji podatków. Zgodnie z art. 113 TFUE Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem

Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw odnoszących się do podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich w zakresie, w jakim harmonizacja ta jest niezbędna do zapewnienia ustanowienie i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji. Jak zauważa S. Owsiak [2017, s. 1080], do podatków pośrednich objętych harmonizacją zalicza się: podatek od wartości dodanej (VAT) oraz podatek akcyzowy od alkoholu, tytoniu i energii. Innym interesującym problemem jest kwestia harmonizacji podatków bezpośrednich na szczeblu europejskim [zob. Owsiak 2017, s. 1083–1095].

Należy zwrócić uwagę, że kooperacja w zakresie prowadzenie wspólnej polityki państw Unii musi odpowiadać na nowe wyzwania, takie jak: zmiany zachodzące w środowisku naturalnym, konsekwencje pandemii Covid-19, kwestie bezpieczeństwa oraz rozwój sztucznej inteligencji (AI). Wszystkie te problemy są niezwykle ważne. W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że Unii Europejska, jako pierwsza na świecie, zdecydowała się przyjąć rozwiązania legislacyjne mające na celu w sposób całościowy poddać regulacji obszar AI. Rozporządzenie o sztucznej inteligencji (AI Act) zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym w dniu 12 lipca 2024 r. [Dz.Urz. UE L 2024/1689 z 12.07.2024 r.]. Jest to kluczowy dokument określający ramy regulacyjne dla rozwoju i wykorzystywania AI w UE.

Szczególnym wyrazem daleko posuniętej integracji gospodarczej na kontynencie europejskim jest wprowadzenie do obrotu wspólnej waluty. Zgodnie z zapisami traktatowymi Unia ustanawia unię gospodarczą i walutową, której walutą jest euro (art. 3 TFUE). Warto dodać, że początki budowania projektu wspólnej waluty sięgają lat 70. XX w. Ogłoszony wówczas plan Wernera zakładał utworzenie unii gospodarczej i walutowej w ciągu 10 lat [Maes 2024, s. 13]. Pierwszy „europejski węzł walutowy” powstał w 1972 r. Spośród 27 państw Unii Europejskiej do strefy euro należy 20. Kolejnych sześć państw członkowskich UE – Bułgaria, Czechy, Polska, Rumunia, Szwecja i Węgry – na mocy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zobowiązanych jest wprowadzić euro [EBC 2024 s. 3]. Kraje te określa się mianem państw z derogacją. Odmienna sytuacja występuje w przypadku Danii, która posiada tzw. klauzulę *opt-out*. W przypadku wskazanej grup państw z derogacją kluczowa jest odpowiedź na pytanie o „optymalny moment” wprowadzenia euro. W rozważaniach dotyczących tego problemu istotne miejsce zajmują tzw. kryteria konwergencji nominalnej, które dany kraj musi spełnić, aby stać się pełnoprawnym członkiem strefy euro [więcej na temat kryteriów konwergencji nominalnej zob. NBP 2008, s. 39–46]. Warto podkreślić, że obecnie Polska nie spełnia wspomnianych kryteriów [zob. EBC 2024, s. 70–71]. W dyskusji na temat właściwego momentu przystąpienia do strefy euro, oprócz tzw. kryteriów nominalnych, ważne są także kryteria realnej konwergencji danej gospodarki kraju przystępującego do strefy euro. W trakcie przygotowywania do zawodów olimpijskich uczestnicy będą zapewne musieli sięgnąć m.in. do teorii optymalnych obszarów walutowych, koncepcji naturalnej stopy procentowej, a także doświadczeń państw, które w ostatnich latach zdecydowały się na przyjęcie wspólnej waluty.

Przez 20 lat członkostwa w Unii Europejskiej polska gospodarka uległa bardzo istotnym zmianom. Należy zauważyć, że w 2004 r. udział Polski w PKB Unii Europejskiej

wynosił jedynie 2,2%, natomiast w 2022 r. było to już 4,1% [GUS 2024, s. 56]. Z kolei w tym samym okresie udział Polski w wartości dodanej brutto przemysłu Unii Europejskiej wzrósł z poziomu 5,4% do 7,6% [tamże, s. 60]. Okres członkostwa to również istotne zmiany na krajowym rynku pracy. W 2004 r. stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 19,1%, i była najwyższa wśród państw członkowskich. Natomiast w 2023 r. była równa 2,8% i była jedną z najniższych w UE [tamże, s. 99]. Ten pozytywny charakter zmian mających miejsce w ostatnim dwudziestoleciu szczególnie uwidoczniają dane dotyczące PKB *per capita*. Warto zauważyć, że w momencie przystąpienia Polski do UE poziom PKB *per capita* był jednym z najniższych wśród państw członkowski. Natomiast po 20 latach członkostwa PKB *per capita* Polski wzrosło z 43% do 78% poziomu występującego w krajach zachodniej Europy [Orłowski, 2024], tym samym Polsce – pod względem tego wskaźnika – udało się wyprzedzić m.in. Portugalie. Jak podkreśla W. Orłowski [2024], nie byłoby to możliwe bez członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Jednocześnie wspomniany autor wskazuje tu na dwa główne czynniki, które poprzez członkostwo w UE przyczyniły się do rozwoju gospodarczego w Polsce, są to: dostęp do wspólnego unijnego rynku oraz napływ funduszy unijnych.

W opinii autorów raportu *Gdzie naprawdę są konfitury?* [Orłowski 2021, s. 25], to właśnie udział we wspólnym rynku odegrał główną rolę w przyspieszeniu tempa wzrostu gospodarczego w Polsce po akcesji do UE. We wspomnianym raporcie wskazano również, że pozytywne efekty udziału we wspólnym rynku mają charakter trwałe i mogą kumulować się w czasie [tamże, s. 26]. W kontekście drugiego z wymienionych czynników – tj. napływu funduszy unijnych – istotną staje się znajomość terminów, takich jak: unijny budżet, płatnik netto i beneficjent netto. W tym miejscu warto wspomnieć, że od dnia wstąpienia do Unii Europejskiej do końca 2023 r. z unijnego budżetu Polska otrzymała 246 mld euro, natomiast wpłaciła do niego 84 mld euro. Oznacza to, że jest ona nominalnie jednym z największych beneficjentów środków europejskich [GUS 2024, s. 10]. Choć wato zauważyć – za W. Orłowskim [2024] – że w odniesieniu do PKB relatywnie wyższy poziom napływu funduszy został odnotowany w Grecji i Portugalii. Jednocześnie należy podkreślić, że przeważająca większość środków (ponad 65%), które napłynęły do Polski w postaci europejskich funduszy, była przeznaczona na politykę spójności. Innym istotnym ich elementem były również fundusze związane ze Wspólną Polityką Rolną. W skład transferów finansowych docierających do Polski z tytułu Wspólnej Polityki Rolnej wchodzi dwa filary: I filar obejmuje system dopłat bezpośrednich otrzymywanych przez rolników; II filar stanowią środki przeznaczone na wsparcie modernizacyjne i strukturalne obszarów wiejskich. Wartość środków finansowych, które napłynęły do Polski z tytułu Wspólnej Polityki Rolnej w pierwszym dwudziestoleciu członkostwa, przekroczyła 78 mld euro [Ministerstwo Finansów, 2024]. Fundusze te znacząco poprawiły sytuację ekonomiczną rolników [zob. Orłowski, 2021, s. 20]. Są to dane szczególnie istotne, gdyż to właśnie wśród mieszkańców wsi istniały silne obawy związane z akcesją Polski do Unii Europejskiej.

Okres członkostwa w Unii Europejskiej to nie tylko zmiany mające miejsce w Polsce. W okresie ostatnich 20 lat także Wspólnota ulegała istotnym przemianom. Szczególnymi ich katalizatorami były: kryzys finansowy zapoczątkowany na amerykańskim rynku finansowym 2007 plus, pandemia Covid-19, a także wojna w Ukrainie. W kontekście

przywołanych wydarzeń warto wspomnieć o kilku zmianach instytucjonalnych, które są ich skutkiem (ze względu na ograniczenia niniejszego tekstu wspomniane zostały jedynie wybrane z nich). Odnosząc się do konsekwencji światowego kryzysu finansowego dla funkcjonowania UE, należy zauważyć, że w przypadku Wspólnoty przerodził się on w silny kryzys zadłużenia niektórych państwa członkowskich. Kilka lat po upadku banku Lehman Brothers w Europie narastał problem niestabilności sektora finansów publicznych krajów, takich jak Portugalia, Irlandia, Włochy, Grecja i Hiszpania (tzw. PIIGS). Związanych z tą sytuacją było szereg błędów popełnionych w pierwszym dziesięcioleciu funkcjonowania unii gospodarczej i walutowej, które – jak zauważa A. Moździerz [2021, s. 100] – wynikały z niedostatków instytucjonalnych [zob. także De Grauwe, 2011]. Odpowiedzią na nie była reforma zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej rozpoczęta w 2011 r. Inną istotną konsekwencją światowego kryzysu finansowego było powołanie do życia w 2014 r. unii bankowej. Stanowi ona uzupełnienie unii gospodarczej i walutowej oraz rynku wewnętrznego. Podstawową cechą unii bankowej jest przeniesienie odpowiedzialności za bieżący nadzór nad dużymi bankami strefy euro z poziomu krajowego na europejski [zob. Goyal i inni, 2013, s. 4]. Tym samym rozszerzono spektrum zadań stojących przed Europejskim Bankiem Centralnym o nadzór nad sektorem bankowym. W kontekście dyskusji nad unią bankową warto również dodać, że w 2015 r. został ogłoszony pierwszy plan stworzenia, w ramach Wspólnoty, jednolitego rynku kapitałowego (Capital Market Union, CMU). Jego celem jest zapewnienie swobodnego przepływu środków finansowych (inwestycji i oszczędności) w całej Unii Europejskiej. Prace nad tym projektem są w toku i obecnie nie przyniosły żadnych istotnych materialnych rezultatów [Véron, 2024].

Dużym wyzwaniem dla funkcjonowania Unii Europejskiej była pandemia Covid-19 i walka z jej skutkami. Na wstępie warto zauważyć, że pandemia była katalizatorem wprowadzania kolejnych reform w zakresie zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej w 2024 r. [zob. Parlament Europejski, 2024, s. 1]. Bardziej znaczące działania miały jednak miejsce w początkowym okresie pandemii. W połowie 2020 r. unijni przywódcy zdecydowali, że całościowy pakiet pomocowy mający na celu odbudowę i transformację gospodarki europejskiej po pandemii wyniesie ponad 1,8 bln euro. Tym samym jest to największy pakiet stymulacyjny, jaki został dotychczas sfinansowany w Europie. Zgodnie z przyjętymi ustaleniami pakiet ten objął: wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (1 074,3 mld euro) oraz bezprecedensowy plan odbudowy NextGenerationEU (750 mld euro). Szczególną uwagę warto zwrócić na ostatni z wymienionych elementów. Autorzy planu przyjęli założenie, że realizowane w jego ramach projekty będą się skupiać na sześciu kluczowych obszarach, takich jak: transformacja ekologiczna; transformacja cyfrowa; infrastruktura społeczna; kształcenie i szkolenia na zaawansowanym poziomie; wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, badania naukowe, rozwój i innowacje; dostępność nowoczesnych i wydajnych usług opieki zdrowotnej. Głównym elementem NextGenerationEU jest Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Należy zauważyć, że instrument ten jest również kluczowy dla realizacji programu REPowerEU, który jest odpowiedzią na rosyjską inwazję na Ukrainę i ma zapewnić bezpieczeństwo energetyczne Wspólnoty. W dyskusji na temat NextGenerationEU warto wspomnieć, że w celu jego sfinansowania Komisja Europejska może zaciągać w imieniu UE pożyczki na rynkach kapitałowych. Nie jest

to jednak pierwszy w historii taki przypadek. Warto tu wspomnieć o dwóch tego typu emisjach wspólnych obligacji: pierwszej z 2011 r. związanej z kryzysem zadłużenia w strefie euro oraz drugiej, która miała służyć sfinansowaniu programu SURE na ochronę miejsc pracy i utrzymanie zatrudnienia w czasie pandemii Covid-19 [Janse, 2023, s. 315–319].

Część pisemna Olimpiady, na poszczególnych jej etapach, będzie skoncentrowana na hasle przewodnim XXXVIII OWE. Należy podkreślić, że niniejszy tekst stanowi jedynie zarys problemów ujętych w pytaniach o charakterze ogólnym tej części zawodów. Tradycyjnie części testowe zawodów obejmować będą całą problematykę zawartą w programie Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej ma charakter trzystopniowy. Dla zawodów I i II stopnia (szkolnych i okręgowych) przewidziana jest forma pisemna. Natomiast zawody III stopnia (centralne) przeprowadzone zostaną zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej.

Zawody I stopnia (szkolne) odbędą się w szkołach na terenie całego kraju 6 listopada 2024 r. Kolejny etap zawodów – II stopnia (okręgowy) – odbędzie się 10 stycznia 2025 r. w 17 komitetach okręgowych powołanych przy oddziałach Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w największych miastach Polski. Zawody III stopnia (centralne) odbędą się w terminie 28 marca i 4 kwietnia 2025 r. Będą się one składać z części pisemnej oraz ustnej. Część pisemna zawodów centralnych odbędzie się w miejscowości będącej siedzibą właściwego Komitetu Okręgowego. Termin przeprowadzenia części pisemnej zawodów III stopnia (centralnych) to **28 marca 2025 r.** Część ustna zawodów odbędzie się **4 kwietnia 2025 r.** w Warszawie. Zgodnie z Regulaminem OWE na podstawie wyników zawodów centralnych Komitet Główny OWE powołuje pięcioosobowy skład reprezentacji Polski na zawody Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej.

Literatura:

De Grauwe P. (2011), *The Governance of a Fragile Eurozone*, “CEPS Working Document”, No 346, May.

European Central Bank (2024), *Convergence Report*, June (dostęp: <https://www.ecb.europa.eu/press/other-publications/convergence/pdf/ecb.cr202406~475c217-2bc.pl.pdf>).

Główny Urząd Statystyczny (2024), *20 lat razem. Polska w Unii Europejskiej*, Warszawa.

Goyal R., Brooks P.K., Pradhan M., Tressel T., Dell’Ariccia G., Leckow R., Pazarbasioglu C. (2013), *A Banking Union for the Euro Area*, “IMF Staff Discussion Note”, February (dostęp: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2013/sdn1301.pdf>).

Janse K.A. (2023), *Developing European Safe Assets*, “Intereconomics. Review of European Economic Policy”, vol. 58, No 6.

Maes I. (2024), *A Tale of Two Treatises: the Werner and Delors Reports and the Birth of the Euro*, “Bruegel Essay and Lecture Series” (dostęp: <https://www.bruegel.org/sites/default/files/private/2024-02/Essay%2001%202024.pdf>).

Ministerstwo Finansów (2024), *Transfery finansowe Polska – budżet UE* (dostęp: <https://www.gov.pl/web/finanse/transfery-polska-ue-unia-europejska>).

Moździerz A. (2021), *Nadzór fiskalny jako element nowego zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej*, [w:], Owsiak S. (red), *Finanse publiczne a nowe zarządzanie gospodarcze w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021.

Narodowy Bank Polski (2009), *Raport na temat pełnego uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w trzecim etapie Unii Gospodarczej i Walutowej*, Warszawa (dostęp: <https://nbp.pl/wp-content/uploads/2022/11/re.pdf>).

Orłowski W. (2021), *Gdzie naprawdę są konfitury? Najważniejsze Gospodarcze korzyści członkostwa Polski w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

Orłowski W. (2024), *Dwadzieścia lat Polski w Unii Europejskiej*, „Biuletyn PTE”, nr 3.

Owsiak S. (2017), *Finanse publiczne. Współczesne ujęcie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Parlament Europejski (2024), *New economic governance framework*, European Parliamentary Research Service, April, (dostęp: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2024/760429/EPRS_ATA\(2024\)-760429_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2024/760429/EPRS_ATA(2024)-760429_EN.pdf)).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji), Dz.Urz. UE L 2024/1689.

Szwabe M. (2012), *Międzynarodowe przepływy siły roboczej między Polską a Wielką Brytanią po 2004 roku w świetle teorii neoklasycznej*, „Unia Europejska.pl”, nr 6 (217).

Świerkocki J. (2004), *Zarys międzynarodowych stosunków gospodarczych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dz.Urz. UE C 202 z 7.06.2016 r., s. 1.

Traktat o Unii Europejskiej, Dz.Urz. UE C 191 z 29.07.1992.

Véron N. (2024), *Europe's capital markets union: Make it or break it*, Peterson Institute for International Economics (dostęp: <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/2024/europes-capital-markets-union-make-it-or-break-it>).

Struktura pytań oraz punktacji odpowiedzi w zawodach poszczególnych stopni XXXVIII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej			
Zawody	Pytanie	Liczba punktów	
I stopnia (szkolne)	a) pytanie o charakterze ogólnym (przekrojowym), wybierane spośród dwóch, nawiązujące do myśli przewodniej OWE: ■ część teoretyczna ■ część praktyczna	15 10	
	b) zadanie z podstaw ekonomii	15	
	c) 30 pytań testowych jednokrotnego wyboru (po 2 pkt. każde)	60	
	Razem	100	
II stopnia (okręgowe)	a) pytanie o charakterze ogólnym (przekrojowym) nawiązujące do myśli przewodniej OWE: ■ część teoretyczna ■ część praktyczna	15 10	
	b) zadanie z analizy finansowej	15	
	c) 30 pytań testowych jednokrotnego wyboru (po 2 pkt. każde)	60	
	Razem	100	
III stopnia (centralne)	część pisemna	a) pytanie o charakterze ogólnym (przekrojowym) nawiązujące do myśli przewodniej OWE: ■ część teoretyczna ■ część praktyczna	15 10
		b) zadanie analityczne sprawdzające umiejętność interpretacji zjawisk i tendencji obserwowanych w gospodarce	15
		c) 30 pytań testowych wielokrotnego wyboru (maksymalnie po 2 pkt. każde, punktowane według zasady: 0–1–2 pkt.)	60
		Razem	100
	część ustna*	Uczestnicy zawodów zakwalifikowani do części ustnej:	
		a) odpowiadają na jedno dwuczłonowe pytanie (teoretyczno-praktyczne)	20
		b) prezentują wypowiedź na wskazany przez jury jeden z pięciu wcześniej zadanych tematów (tematy te zostają podane uczestnikom zawodów centralnych przed ich rozpoczęciem)	15
		Razem	35
	Razem część pisemna i ustna		135

* Do części ustnej przystępują tylko ci uczestnicy zawodów III stopnia (centralnych), którzy z części pisemnej uzyskali minimum kwalifikacyjne ustalone przez jury. Każdy uczestnik podczas części ustnej odpowiada na pytania zawarte w wylosowanym przez siebie zestawie pytań. Ocena odpowiedzi z części ustnej jest ustalana jako średnia arytmetyczna liczby punktów przyznanych przez poszczególnych członków jury.

KALENDARIUM XXXVIII OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ

do 7 października 2024 r.	zgłoszenie udziału szkoły w zawodach Olimpiady wraz z podaniem liczby uczestników zawodów I stopnia (szkolnych) i składu Komisji Szkolnej
6 listopada 2024 r.	zawody I stopnia (szkolne) – rozpoczęcie o godz. 13⁰⁰
13 listopada 2024 r.	przekazanie przez szkoły do właściwego Komitetu Okręgowego prac z zawodów I stopnia (szkolnych) wraz z protokołami
do 1 grudnia 2024 r.	ogłoszenie przez Komitety Okręgowe listy osób zakwalifikowanych do zawodów II stopnia (okręgowych) wraz z wynikami
10 stycznia 2025 r.	zawody II stopnia (okręgowe) – rozpoczęcie o godz. 11⁰⁰
6 lutego 2025 r.	ogłoszenie przez Komitet Główny listy osób zakwalifikowanych do zawodów III stopnia (centralnych) wraz z wynikami
20 lutego 2025 r.	przekazanie przez Komitet Główny pisemnych zawiadomień uczestnikom Olimpiady o zakwalifikowaniu do zawodów III stopnia (centralnych) wraz z informacjami dotyczącymi przebiegu tych zawodów
28 marca i 04 kwietnia 2025 r.	zawody III stopnia (centralne)
4 kwietnia 2025 r.	ogłoszenie listy laureatów Olimpiady
do 30 czerwca 2025 r.	uroczyste spotkanie z laureatami Olimpiady, dyrektorami szkół, nauczycielami oraz mecenasami – wręczenie dyplomów, zaświadczeń i nagród

NAGRODY

Indeksy na studia

Laureaci Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej są przyjmowani na kilkadziesiąt wyższych uczelni z pominięciem postępowania rekrutacyjnego. Część uczelni stosuje również preferencje dla finalistów Olimpiady. Szczegółowe uprawnienia laureatów i finalistów ubiegających się o przyjęcie na studia wyższe wynikają z uchwał senatów poszczególnych uczelni. Wykaz uczelni stosujących preferencje w postępowaniu rekrutacyjnym dla laureatów i finalistów Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej znajduje się na stronie internetowej owe.pte.pl, zakładka „Nagrody”.

Technik ekonomista i nie tylko – zwolnienie z egzaminu zawodowego

Na podstawie art. 44z z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.) oraz komunikatu Minister Edukacji Narodowej z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie wykazu olimpiad tematycznych i turniejów związanych z wybranym przedmiotem lub dziedziną wiedzy laureaci i finaliści Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej są zwolnieni z części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie: technik ekonomista oraz technik rachunkowości. Zwolnienie z egzaminu zawodowego jest równoznaczne z uzyskaniem najwyższego wyniku.

Nagrody pieniężne i stypendia naukowe

Tradycją stało się już, że laureaci Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej honorowani są nagrodami pieniężnymi. Dzięki wieloletniej współpracy z mecenasami Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej udało się nagrodzić 3 najzdolniejszych laureatów XXXVII edycji Olimpiady. Otrzymali oni nagrody pieniężne w wysokości 4000 zł dla zwycięzcy, 3000 zł dla 2 laureata oraz 2000 zł dla 3 laureata XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej ufundowane przez Fundację GPW. Co więcej, zwycięzca XXXVII OWE został uhonorowany nagrodą w wysokości 1 tys. zł. przyznawaną przez Prezesa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

Nagrody rzeczowe – laptopy i nie tylko...

W ostatnich kilku edycjach Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej wszystkich trzydziestu laureatów, oprócz opisanych nagród pieniężnych, otrzymało wysokiej klasy notebooki wraz z oprogramowaniem ufundowane przez Narodowy Bank Polski w ramach programu edukacji ekonomicznej oraz Czytniki e-booków ufundowane przez Partnera Strategicznego – Fundację Empiria i Wiedza. Wśród nagród rzeczowych wymienić należy także komplety książek o tematyce ekonomicznej, w tym publikację Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego *Mit i pomiar. Nowa ekonomia płacy minimalnej* Davida Carda i Alana B. Kruegera z serii wydawniczej „Nobliści z ekonomii” w przekładzie Jamesa Westa pod redakcją naukową *Marka Kośnego* oraz najnowszą publikację Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego *Keynes a współczesność* pod redakcją naukową Elżbiety Mączyńskiej, Mariana Goryni oraz Marii Urbaniec.

Staże i praktyki

Uzupełnieniem nagród pieniężnych i rzeczowych są wyjazdy zagraniczne oraz staże oraz praktyki w najlepszych instytucjach w kraju i za granicą, w XXXVII edycji Olimpiady zostało przyznanych 8 miejsc na staż na Giełdzie Papierów Wartościowych.

Ponadto, od roku szkolnego 2021/2022 5 najlepszych uczestników danej edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej ma możliwość reprezentowania Polski w zawodach Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej (The Economics Olympiad).

Nagrody dla nauczycieli (opiekunów naukowych) i najlepszych szkół

Również nauczyciele przygotowujący laureatów do zawodów oraz najlepsze szkoły otrzymują nagrody pieniężne i rzeczowe. W ten sposób doceniane jest ich zaangażowanie i wkład pracy włożony w opiekę naukową nad uczestnikami Olimpiady. Jedną z nich jest nagroda „Za popularyzację wiedzy ekonomicznej oraz wyróżniającą się opiekę naukową nad uczestnikami OWE” przyznawana nauczycielom, którzy byli opiekunami naukowymi laureatów w co najmniej trzech edycjach Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

Wszyscy nauczyciele, którzy zgłaszają szkoły do zawodów Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej i zajmują się organizacją zawodów I stopnia (szkolnych), otrzymują corocznie imienne dyplomy z podziękowaniami.

Dodatkowe atrakcje

Wśród dodatkowych atrakcji wymienić należy część wykładową wydarzenia podczas, której uczestnicy zawodów III stopnia (centralnych) Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej i ich nauczyciele mogli wysłuchać prezentacji przedstawiciela Fundacji Empiria i Wiedza – Pana Pawła Ropiaka na temat „Kapitał społeczny to kapitał ludzki. Prognozy demograficzne Polski na najbliższe lata i związane z tym wyzwania” oraz przedstawiciela Giełdy Papierów Wartościowych – Pana Dariusza Mejszutowicza z Działu Rynku Pierwotnego na temat „Droga po kapitał na giełdzie”. Oprócz uczestnictwa w dyskusji o najważniejszych problemach gospodarczych Polski i świata, zaproszeni goście mają także okazję zwiedzić siedzibę Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Tradycyjnie uroczyste zakończenie każdej edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej odbywa się w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwie Rozwoju lub Ministerstwie Finansów. Na spotkaniu z premierem, wicepremierem lub ministrem laureatom wręczane są nagrody i pamiątkowe dyplomy.

W ostatnich latach laureaci Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej i ich opiekunowie naukowci na zakończenie każdej edycji odwiedzali Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Podczas Gali Finałowej XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej laureaci oraz ich opiekunowie mieli możliwość spotkania z Prezesem Giełdy Papierów Wartościowych, a także przedstawicielami Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwa Finansów. Wizyty na Giełdzie kończą się pamiątkowym grupowym zdjęciem w sali notowań oraz przy rzeźbie byka w holu Centrum Giełdowego.

Pamiętać należy, że zakończenie Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej to nie tylko uroczysta gala. W każdej edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej dla uczestników

zawodów III stopnia (centralnych) i ich opiekunów naukowych wykładają wygłaszają wybitni polscy ekonomiści. Wśród nich znaleźli się dotychczas: prof. dr hab. Elżbieta Mączyńska, prof. dr hab. Bogusław Fiedor, prof. dr hab. Stanisława Golinowska, prof. dr hab. Marian Gorynia, prof. dr hab. Andrzej Graczyk, prof. dr hab. Grzegorz W. Kołodko, prof. dr hab. Witold Kwaśnicki, prof. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski, prof. dr hab. Witold Orłowski, prof. dr hab. Stanisław Owsiak, prof. dr hab. Zdzisław Sadowski, prof. dr hab. Andrzej Sławiński, prof. dr hab. Jerzy Wilkin oraz prof. dr hab. Lukasz Hardt.

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej to również szereg działań, których celem jest upowszechnianie wiedzy o współczesnej gospodarce. Warto odnotować, że w każdej edycji dzięki wsparciu mecenasów Olimpiady staramy się przekazywać nieodpłatnie egzemplarze książek. Wśród nich wymienić można: książkę A. Sopočki pt. *Mit pieniądza* (PWN, 2015), książkę A. Sopočki pt. *Zaskakujący kapitalizm. Miraze ekonomii XXI wieku* (PWE, 2019), książkę pod red. A. Dorosza, Z. Olesińskiego oraz L. Pastusiaka pt. *Stosunki międzynarodowe. Teoria i praktyka* (PWE, 2018), książkę *Nowy pragmatyzm kontra nowy nacjonalizm* autorstwa Grzegorza W. Kołodko i Andrzeja K. Koźmińskiego (Wydawnictwo: Prószyński i S-ka, 2017), książkę pod red. M. Juchnowicz pt. *Zarządzanie kapitałem ludzkim. Procesy – narzędzia – aplikacje* (PWE, 2014), książkę O. Lissowskiego *Europejski model społeczny* (PWE, Warszawa 2015), książkę M. Bałtowskiego i P. Kozarzewskiego *Zmiana własnościowa polskiej gospodarki 1989-2013* (PWE, Warszawa 2014) oraz *Analiza finansowa przedsiębiorstwa. Teoria i zastosowanie* autorstwa W. Gabrusewicza (PWE, Warszawa 2014), książkę *Mit i pomiar. Nowa ekonomia płacy minimalnej* Davida Carda i Alana B. Kruegera z serii wydawniczej „Nobliści z ekonomii” w przekładzie Jamesa Westa pod redakcją naukową Marka Kośnego, (PTE, Warszawa 2023), książkę *O lepszy ład społeczno-ekonomiczny* autorstwa Tadeusza Kowalika (PTE, Warszawa 2013), publikację *Keynes a współczesność* pod redakcją naukową Elżbiety Mączyńskiej, Mariana Goryni oraz Marii Urbaniec (PTE, Warszawa 2023), książkę *Ewolucja Nauk Ekonomicznych II Ekonomia a pandemia COVID-19 – potrzeba bieżących dostosowań czy zmiany paradygmatu?* pod redakcją naukową Bogusława Fiedora, Mariana Goryni oraz Andrzeja Szablewskiego (PTE, Warszawa 2023) oraz publikację *Kasyno Klimatyczne. Ryzyko, niepewność i ekonomia globalnego ocieplenia* Williama Nordhaus z serii wydawniczej „Nobliści z ekonomii” w przekładzie Zbigniewa Matkowskiego (PT, Warszawa 2021). Książki przekazywane są uczestnikom zakwalifikowanym zarówno do zawodów II stopnia (okręgowych), jak i III stopnia (centralnych). Zawodom Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej towarzyszy szereg konferencji i otwartych seminariów naukowych w oddziałach Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w całym kraju. Wśród nich wymienić można m.in. cykl konwersatoriów „Czwartki u Ekonomistów”.

Podsumowanie XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej zostało opublikowane w „Biuletynie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego” nr 3 (106) z sierpnia 2024 r. Natomiast podsumowanie XXXVI i XXXV Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej można znaleźć w „Biuletynie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego” nr 3 (102) z sierpnia 2023 r. oraz nr 3 (98) z sierpnia 2022 r. Wersje elektroniczne „Biuletynów Polskiego

Towarzystwa Ekonomicznego” można pobrać ze strony internetowej www.pte.pl, zakładka „Czasopisma”.

Warto wspomnieć, że łączna wartość nagród przekazanych w XXXVI Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej wyniosła, niemalże 120 tys. zł.

Uwaga! Przywołane powyżej kwoty, liczby oraz rodzaje nagród mają charakter wyłącznie informacyjny i dokumentują przebieg trzech poprzednich edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Wysokość nagród, ich liczba i rodzaj zależne są od wsparcia mecenasów i partnerów Olimpiady. Z uwagi na to, że fundusz nagród każdej edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej uzgadniany jest z mecenasami i partnerami Olimpiady w trakcie jej trwania, organizatorzy nie mogą gwarantować, że w bieżącej edycji nagrody będą w pełni porównywalne z poprzednimi latami.

PATRONAT HONOROWY

Narodowy Bank Polski

PARTNER STRATEGICZNY

XXXVIII EDYCJI OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ

Fundacja Empiria i Wiedza

MECENASI XXXVIII OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ

Ministerstwo Edukacji i Nauki

Ministerstwo Finansów

Fundacja GPW

Gielda Papierów Wartościowych w Warszawie

ZGŁOSZENIE UDZIAŁU SZKOŁY W XXXVIII OLIMPIADZIE WIEDZY EKONOMICZNEJ

Zgłoszenia udziału szkoły w XXXVIII Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej przyjmowane są w nieprzekraczalnym terminie do 7 października 2024 r. za pomocą elektronicznego formularza, który znajduje się pod adresem internetowym:

owe.pte.pl/zgloszenie

Procedurę zgłoszenia udziału szkoły w Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej przedstawia następujący schemat:

1

Wejdź na stronę internetową **owe.pte.pl/zgloszenie** i kliknij przycisk „Wypełnij formularz zgłoszenia”

2

Wypełnij formularz zgłoszenia: podaj dane szkoły i skład Komisji Szkolnej oraz dane osoby odpowiedzialnej za organizację zawodów szkolnych OWE

3

Sprawdź poprawność wprowadzonych danych i **zatwierdź zgłoszenie**

4

Wydrukuj kartę zgłoszenia, podpisz ją i opieczetuj pieczęcią szkoły

5

Prześlij kartę zgłoszenia na adres właściwego miejscowo Komitetu Okręgowego OWE (priorytetowym listem poleconym, pocztą e-mail lub faksem)

6

Aktywuj elektronicznie zgłoszenie – kliknij w link, który został wysłany na podany przez Ciebie przy zgłoszeniu adres e-mail

Cały proces rejestracji jest prosty i zajmuje kilka minut.

Pełny opis procedury wraz z instrukcją znajduje się na wskazanej powyżej stronie internetowej. W wypadku problemów technicznych lub pytań prosimy o kontakt z Biurem Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (tel. 22 551-54-01 lub e-mail: owe@pte.pl).

INFORMACJE O ORGANIZATORACH – DANE TELEADRESOWE

Komitet Główny OWE

ul. Nowy Świat 49, 00-042 Warszawa

tel.: 22 551-54-01

fax: 22 551-54-44

e-mail: owe@pte.pl

przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Owskiak

sekretarz naukowy: dr Radosław Ślusarczyk

tel.: 609 199 596; e-mail: radoslaw.slusarczyk@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Białymstoku

Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Ekonomii i Finansów

ul. Warszawska 63, 15-062 Białystok

właściwość miejscowa: województwo podlaskie

przewodniczący: prof. UwB dr hab. Ewa Gruszewska

sekretarz: mgr Łukasz Siemieniuk

tel: 85 745-77-16

e-mail: bialystok.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Bydgoszczy

ul. Długa 34, 85-034 Bydgoszcz

właściwość miejscowa: województwo kujawsko-pomorskie

przewodniczący: dr Dariusz Piotrowski

sekretarz: Agnieszka Adamska

tel.: 52 322-90-60

e-mail: bydgoszcz.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Częstochowie

ul. Pułaskiego 4/6 42-200 Częstochowa

właściwość miejscowa: część województwa śląskiego – powiaty: grodzki
Częstochowa, częstochowski, kłobucki, lubliniecki, myszkowski, zawierciański

przewodniczący: dr Mariusz Chudzicki

sekretarz: mgr Małgorzata Romanowska

tel.: 509-928-888

e-mail: czestochowa.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Gdańsku

ul. Armii Krajowej 116/11, 81-824 Sopot
właściwość miejscowa: województwo pomorskie
przewodnicząca: prof. dr hab. Krystyna Wojewódzka-Król
sekretarz: Magdalena Maniak
tel.: 58 301-52-46, 501-204-424
e-mail: gdansk.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Katowicach

ul. Koszarowa 6 lok. 167, 40-068 Katowice
właściwość miejscowa: województwo śląskie oprócz powiatów: grodzkiego, częstochowa, częstochowskiego, kłobuckiego, lublinieckiego, myszkowskiego, zawierciańskiego
przewodnicząca: dr Ewa Popławska
sekretarz: dr Joanna Czech-Rogosz
tel.: 32 259 88 78, tel./fax: 32 258 54 82
e-mail: katowice.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Kielcach

Akademia Nauk Stosowanych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach
ul. Jagiellońska 109A, 25-734 Kielce
właściwość miejscowa: województwo świętokrzyskie
przewodniczący: prof. ANS dr hab. Andrzej Szplit
sekretarz: dr Jerzy Zamojski
tel.: 691 677 983
e-mail: kielce.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Krakowie

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków
właściwość miejscowa: województwo małopolskie
przewodnicząca: prof. UEK dr hab Czesława Pilarska
sekretarz: dr Katarzyna Kłosowicz-Toborek
tel./fax: 692 787 834
e-mail: krakow.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Lublinie

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Lublinie
ul. Bursaki 12 (pok. 310B), 20-150 Lublin
właściwość miejscowa: województwo lubelskie
przewodnicząca: prof. dr hab. Elżbieta Skrzypek
sekretarz: mgr Antonina Telicka-Bonecka
tel./fax: 81 452-94-40, fax: 81 452-94-13
e-mail: lublin.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Łodzi

ul. Wólczańska 51, 90-608 Łódź
właściwość miejscowa: województwo łódzkie
przewodnicząca: dr Zofia Sepkowska
sekretarz: Grażyna Zerfass
tel./fax: 42 632-44-20
e-mail: lodz.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Olsztynie

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Olsztynie
ul. 1 Maja 13, (wieżowiec, piętro VII, pokój 706); 10-117 Olsztyn
właściwość miejscowa: województwo warmińsko-mazurskie
przewodniczący: prof. UWM dr hab. UWM Andrzej Buszko
sekretarz: mgr Katarzyna Szymańczuk
tel.: 89 527 58 25, tel.: 89 527 24 49
e-mail: olsztyn.owe@pte.pl, pte@pteolsztyn.edu.pl

Komitet Okręgowy OWE w Opolu

Uniwersytet Opolski, Wydział Ekonomiczny
ul. Ozimska 46A, 45-058 Opole
właściwość miejscowa: województwo opolskie
przewodnicząca: prof dr hab. Agata Zagórska
sekretarz: dr Maria Bucka
tel.: 77 401-69-06, fax: 77 401-69-01
e-mail: opole.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Poznaniu

ul. Piątkowska 122/3 60-649 Poznań
właściwość miejscowa: województwo wielkopolskie
przewodnicząca: prof. UEP dr hab. Ewa Mińska-Struzik
sekretarz: mgr Maciej Mikulewicz
tel.: 786 140 091
e-mail: poznan.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Rzeszowie

ul. Aleja Józefa Piłsudskiego 40/11, 35-001 Rzeszów
właściwość miejscowa: województwo podkarpackie
przewodniczący: dr Dariusz Wyrwa
sekretarz: Lidia Sacha
tel.: 506 776 177
e-mail: rzeszow.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Szczecinie

ul. Mickiewicza 64 (pokój 404), 71-101 Szczecin
właściwość miejscowa: województwo zachodniopomorskie
przewodnicząca: prof. US dr hab. Barbara Kryk
sekretarz: dr Agnieszka Łopatka
tel.: 605-214-294, 504-026-256
e-mail: szczecin.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Warszawie

ul. Nowy Świat 49, 00-042 Warszawa
właściwość miejscowa: województwo mazowieckie
przewodniczący: dr Jacek Tomaszewski
sekretarz: Jolanta Sawukajtys
tel.: 798 519 288, fax: 22 551 54 44
e-mail: warszawa.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE we Wrocławiu

ul. Łaciarska 28, 50-146 Wrocław
właściwość miejscowa: województwo dolnośląskie
przewodnicząca: dr Agnieszka Bukietyńska
sekretarz: dr Grażyna Wrzeszcz-Kamińska
tel.: 71 782 11 19
e-mail: wroclaw.owe@pte.pl

Komitet Okręgowy OWE w Zielonej Górze

ul. Żeromskiego 3, 65-066 Zielona Góra
właściwość miejscowa: województwo lubuskie
przewodniczący: dr inż. Paweł Kuźdowicz
sekretarz: inż. Beata Rydzio
tel./fax: 68 327-04-19
e-mail: zielonagora.owe@pte.pl

SKŁAD KOMITETU GŁÓWNEGO OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ (KADENCJA 2022–2027)

- **prof. dr hab. Stanisław Owskiak** – przewodniczący Komitetu Głównego
profesor zwyczajny, wieloletni pracownik w Katedrze Finansów i Polityki Finansowej w Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, doktor honoris causa Uniwersytetu Szczecińskiego, członek Komitetu Nauk o Finansach Polskiej Akademii Nauk, członek Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie, redaktor naczelny czasopisma „Argumenta Oeconomica Cracoviensia”, członek Rady Programowej czasopisma „Ekonomista”, honorowy członek Centrum Informacji i Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajȯw Europy Środkowej i Wschodniej
- **prof. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski** – wiceprzewodniczący Komitetu Głównego
profesor zwyczajny, wieloletni pracownik Katedry Makroekonomii na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, obecnie pracownik Politechniki Warszawskiej. Filii w Płocku, Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych, członek Rady Naukowej INE PAN w Warszawie, członek Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN, członek komitetu redakcji „Gospodarka Narodowa”.
- **dr hab. Bogdan Ślusarz** – wiceprzewodniczący Komitetu Głównego
profesor Uniwersytetu Zielonogó̇rskiego, wiceprezes Zarządu Krajowego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie, wiceprezes Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Zielonej Gó̇rze, członek Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie, dr Radosław Ślusarczyk – sekretarz naukowy Komitetu Głównego, redaktor naczelny Zeszytów Naukowych Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Zielonej Gó̇rze, Członek Komitetu Monitorującego Programu Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020
- **dr Radosław Ślusarczyk** – sekretarz naukowy Komitetu Głównego
adiunkt w Katedrze Finansów i Polityki Finansowej w Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, wielokrotny laureat stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyzszego za osiągnięcia w nauce
- **prof. dr hab. Barbara Błaszczyk**
profesor zwyczajny, przewodnicząca Rady Naukowej w Instytucie Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, wiceprzewodnicząca Rady Fundacji Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych w Warszawie, członek Societas Humboldtiana Polonorum

- **dr hab. Małgorzata Burchard-Dziubińska**
profesor uczelni, Katedra Ekonomii Rozwoju, Instytut Ekonomii na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, przewodnicząca Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych, członkini Rady Przedstawicieli Kraju w European Association of Environmental and Resource Economists, członkini Prezydium Komitetu Prognoz Polskiej Akademii Nauk „Polska 2000 Plus
- **dr hab. inż. Wiesław Danielak**
profesor w Katedrze Zarządzania Strategicznego i Marketingu w Instytucie Nauk o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Zielonogórskiego, członek Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Zielonej Górze, laureat III Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej
- **dr Marcin Dwórznik**
adiunkt w Katedrze Zarządzania i Technologii Informatycznych, Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski, Ekspert ekonomiczny w Departamencie Statystyki, Narodowy Bank Polski, zwycięzca XV Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, członek Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej w Warszawie
- **dr Krzysztof Glibowski**
adiunkt w Instytucie Nauk Prawno-Administracyjnych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, laureat III Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, adwokat
- **prof. dr hab. Jerzy Kitowski**
emerytowany profesor zwyczajny Uniwersytetu Rzeszowskiego
- **dr Mikołaj Klimczak**
adiunkt w Katedrze Mikroekonomii i Ekonomii Instytucjonalnej na Wydziale Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Prezes Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Wrocławiu
- **dr hab. Ryszard Kowalski**
profesor uczelni, Katedra Mikroekonomii, Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, sekretarz Sądu Koleżeńskiego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie, członek Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie.
- **dr Wojciech Lichota**
adiunkt w Katedrze Finansów i Rachunkowości w Instytucie Ekonomii i Finansów Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego
- **dr Stanisław Macioł**
ekonomia, polityka edukacyjna, wieloletni dyrektor Ośrodka Rozwoju Studiów Ekonomicznych SGH, emerytowany pracownik naukowo-dydaktyczny Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

- **dr hab. Paweł Marszałek**
profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, kierownik Katedry Pieniądza i Bankowości, członek Komitetu Nauk Ekonomicznych oraz Komitetu Nauk o Finansach PAN, dwukrotny Laureat Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (VIII miejsce w 1995 roku, III miejsce w 1996 roku)
- **dr hab. Ewa Mińska-Struzik**
profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Kierownik Katedry Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, członkini Prezydium Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN oraz zarządu International Trade and Finance Association (IT&FA), przewodnicząca Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej w Poznaniu
- **dr hab. Anna Moździerz**
profesor uczelni, Dziekan Kolegium Ekonomii Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kierownik Katedry Finansów i Polityki Finansowej. Laureatka Nagrody Banku Handlowego w Warszawie S.A. za szczególny wkład w rozwój nauki w sferze ekonomii i finansów, Nagrody PTE im. Prof. Edwarda Lipińskiego przyznawanej za prace wnoszące nowe wartości do teorii ekonomii oraz Nagrody Prezesa NBP za najlepszą pracę habilitacyjną z zakresu nauk ekonomicznych
- **dr hab. Andrzej Pawlik**
profesor uczelni, kierownik Zakładu Mikroekonomii na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Wiceprezes Zarządu Oddziału PTE w Kielcach
- **prof. dr Tadeusz Smuga**
członek Kolegium Redakcyjnego czasopisma „Gospodarka Narodowa”
- **dr Grażyna Tatka**
adiunkt na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Akademii Nauk Stosowanych im. prof. E. Lipińskiego w Kielcach
- **dr Jacek Tomaszewski**
starszy wykładowca w Katedrze Rynków Kapitałowych w Kolegium Gospodarki Światowej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Sekretarz Zarządu Związku Maklerów i Doradców, przewodniczący Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej w Warszawie, zwycięzca I Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej
- **dr hab. Grzegorz Wałęga**
profesor uczelni w Katedrze Mikroekonomii w Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, członek Zarządu Krajowego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie, członek Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Warszawie, członek Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, laureat XI i XII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

■ **dr hab. Grażyna Wolska**

profesor uczelni, kierownik Katedry Polityki Ekonomicznej i Studiów Regionalnych na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, członek Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Szczecinie, członek zarządu Polskiego Stowarzyszenia Etyki Biznesu EBEN Polska, członek Rady Opiniodawczo-Doradczo-Naukowej Zachodniopomorskiego Klastra Medycznego iSynergia, doradca w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu w PARP

■ **dr hab. Tomasz Zalega**

profesor Uniwersytetu Warszawskiego, Katedra Gospodarki Narodowej na Wydziale Zarządzania UW, wykładowca w Krajowej Szkole Administracji Publicznej w Warszawie

REGULAMIN OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ

§ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Podstawą prawną dla organizacji i przeprowadzenia Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (OWE) jest Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. z 2020 r. poz. 1036).
2. Źródłem finansowania OWE jest dotacja przyznana przez ministerstwo właściwe do spraw oświaty i wychowania, środki własne organizatora oraz środki uzyskane od partnerów i mecenasów OWE, w tym darowizny od osób prawnych i osób fizycznych.
3. Podstawowe obowiązki organizatorów i uczestników OWE wynikają z niniejszego regulaminu.

§ 2

ORGANIZATOR

1. Organizatorem OWE jest Polskie Towarzystwo Ekonomiczne z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowy Świat 49, kod pocztowy 00-042 Warszawa, tel. 22 55 15 401, adres e-mail: owe@pte.pl, oficjalna strona internetowa: www.owe.pte.pl.
2. Organizator OWE powołuje Komitet Główny, który sprawuje nadzór organizacyjny i merytoryczny nad przebiegiem OWE.
3. Komitet Główny zapewnia realizację OWE zgodnie z postanowieniami regulaminu i programem.
4. Komitetem Głównym kieruje przewodniczący wraz z wiceprzewodniczącymi przy pomocy sekretarza naukowego.
5. Sprawy wymagające podjęcia decyzji między posiedzeniami Komitetu Głównego rozpatrywane są przez jego Prezydium, w skład którego wchodzi przewodniczący, wiceprzewodniczący oraz sekretarz naukowy Komitetu Głównego.
6. Za koordynację zawodów OWE poszczególnych stopni odpowiada Biuro Zarządu Krajowego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.
7. Decyzje wszystkich organów OWE podejmowane są zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym.
8. Zawody OWE przeprowadza Komitet Główny wraz z Komitetami Okręgowymi oraz Komisjami Szkolnymi.
9. Komitetami Okręgowymi kierują ich przewodniczący wraz z wiceprzewodniczącymi przy pomocy sekretarzy.

10. Dane teleadresowe Komitetu Głównego oraz właściwość terytorialną Komitetów Okręgowych określa załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.
11. Tryb powoływania Komitetu Głównego i Komitetów Okręgowych określa uchwała Zarządu Krajowego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Tryb oraz zadania Komisji Szkolnych określa § 6 regulaminu.
12. Szczegółowy zakres zadań Biura Komitetu Głównego oraz Komitetów Okręgowych określa Prezydium Komitetu Głównego.
13. Przy Komitecie Głównym działa powoływany przez ten Komitet Zespół Naukowy, którego zadaniem jest opracowywanie koncepcji merytorycznej kolejnych edycji OWE oraz propozycji pytań (zadań) na zawody poszczególnych stopni. Do zadań Zespołu Naukowego należy także rozstrzyganie wątpliwości w kwestiach merytorycznych związanych z pytaniami i zadaniami – można je zgłaszać w ciągu 3 dni od daty przeprowadzenia zawodów I stopnia (szkolnych) i II stopnia (okręgowych) lub w ciągu 2 godzin od zakończenia części pisemnej zawodów III stopnia (centralnych).
14. Komitet Główny przed rozpoczęciem każdej kolejnej edycji OWE dostarcza uczestnikom „Informatora o Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej” (w wersji elektronicznej) zawierający m.in. program, regulamin oraz szczegółowe wytyczne związane z jej organizacją, wykaz literatury zalecanej w przygotowaniach do zawodów.

§ 3

CELE OWE

Celami OWE są:

1. pobudzanie i rozwijanie zainteresowań młodzieży problematyką społeczno-ekonomiczną oraz kierunkami rozwoju Polski na tle gospodarki światowej,
2. propagowanie kultury ekonomicznej i zasad racjonalnego gospodarowania,
3. upowszechnianie nowoczesnej wiedzy ekonomicznej,
4. wyłanianie i wspieranie rozwoju najbardziej utalentowanej młodzieży oraz zachęcanie jej do podejmowania studiów wyższych.

§ 4

UCZESTNICZY OWE I JEJ TEMATYKA

1. Uczestnikami OWE mogą być uczniowie liceów ogólnokształcących, techników, branżowej szkoły I stopnia i branżowej szkoły II stopnia mających siedzibę w Polsce. Uczniowie przystępują do zawodów dobrowolnie.
2. W OWE mogą również uczestniczyć uczniowie:
  - a) szkół podstawowych, w szczególności realizujący indywidualny program lub tok nauki, rekomendowani przez szkołę;

- b) klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych.
3. Uczestnicy OWE zgłaszają swój udział za pośrednictwem szkoły, do której uczęszczają, zgodnie z § 6 pkt 1 regulaminu, z zastrzeżeniem § 6 pkt 13 regulaminu.
4. Tematyka OWE określona jest w programie OWE. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych na poszczególnych stopniach zawodów obejmuje zagadnienia zawarte w programie, wykazie literatury zalecanej w przygotowaniach do zawodów oraz – o ile to konieczne – w dodatkowych materiałach opracowanych przez Komitet Główny.
5. Każda edycja OWE organizowana jest pod innym hasłem przewodnim, które zatwierdza Komitet Główny.
6. Warunkiem przystąpienia do zawodów OWE jest wyrażenie zgody na przetwarzanie i nieodpłatne wykorzystywanie danych osobowych uczestnika przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Komitet Główny i Komitet Okręgowy dla celów postępowania kwalifikacyjnego, promocyjnych, dokumentowania przebiegu OWE i sprawozdawczości, a także na publikowanie sprawozdań z przebiegu i wyników zawodów poszczególnych stopni OWE (bez względu na formę). Organizator OWE – Polskie Towarzystwo Ekonomiczne – może ujawnić i przekazać podmiotom trzecim dane osobowe i wizerunek uczestnika OWE w celach informacyjnych związanych z jej organizacją i przebiegiem za pomocą środków masowego przekazu, w tym mediów elektronicznych. Formularz zgody jest zatwierdzany przez Prezydium Komitetu Głównego.

§ 5

PODSTAWOWE INFORMACJE ORGANIZACYJNE

1. OWE ma zasięg ogólnokrajowy. Jej zawody są trzystopniowe:
  - a) zawody I stopnia (szkolne) odbywają się w szkołach,
  - b) zawody II stopnia (okręgowe) odbywają się w skali okręgów,
  - c) zawody III stopnia (centralne) odbywają się w skali ogólnokrajowej.
4. Terminy wszystkich stopni zawodów ustalane są przez Komitet Główny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.
5. Zawody I i II stopnia przeprowadzane są w formie pisemnej, natomiast zawody III stopnia – w formie pisemnej i ustnej. Mają one charakter indywidualny i obejmują zagadnienia wskazane programem OWE, zawarte w literaturze zalecanej w przygotowaniach do zawodów oraz aktualne problemy społeczno-gospodarcze Polski i świata. Program OWE obejmuje zagadnienia z wiodących przedmiotów (wiedzy zawodowej) dla uczniów kształcących się w zawodzie: technik ekonomista (331403) i technik rachunkowości (431103).
6. Czas trwania części pisemnej wszystkich stopni zawodów OWE wynosi 120 minut.

7. Zadania (pytania) na zawody wszystkich stopni OWE opracowywane są przez Komitet Główny i dostarczane komisjom/jury poszczególnych stopni zawodów w sposób uniemożliwiający ich nieuprawnione ujawnienie do chwili rozpoczęcia zawodów.
8. Szczegółowa struktura pytań (zadań) oraz punktacji odpowiedzi w zawodach poszczególnych stopni OWE określana jest dla każdej edycji w „Informatorze o Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej”. Informacja o zasadach punktacji odpowiedzi umieszczana jest w każdym zestawie pytań (zadań).
9. Część pisemna zawodów II i III stopnia przeprowadzana jest anonimowo. Otwarcie kopert z danymi osobowymi uczestników OWE następuje po dokonaniu oceny prac przez jury.
10. Uczestnicy zawodów wszystkich stopni OWE mają zapewnione warunki do samodzielnego wykonania zadań (odpowiedzi na pytania).
11. Uczestnik na zawodach wszystkich stopni zobowiązany jest mieć ze sobą dokument tożsamości ze zdjęciem (np. legitymacja szkolna, dowód osobisty), przybory do pisania, linijkę i kalkulator (urządzenie bez funkcji telefonu komórkowego i możliwości przechowywania danych tekstowych, wykonywania połączeń telefonicznych lub łączenia się z internetem oraz z wyłączeniem zaawansowanych, programowalnych kalkulatorów graficznych i inżynierskich).
12. Nieprzestrzeganie zasady samodzielności stanowi podstawę dyskwalifikacji uczestnika OWE. Przez nieprzestrzeganie zasady samodzielności rozumie się m.in. porozumiewanie się z innymi uczestnikami zawodów w czasie ich trwania, jak również korzystanie z jakichkolwiek pomocy naukowych i dydaktycznych oraz z telefonu komórkowego i innych urządzeń poza kalkulatorem. Dyskwalifikacja może mieć również miejsce w wypadku innych zachowań naruszających postanowienia niniejszego regulaminu lub zakłócających przebieg zawodów, a w szczególności niepodporządkowania się zaleceniom porządkowym członków Komitetu Okręgowego, Komitetu Głównego oraz jury poszczególnych stopni zawodów.
13. Decyzję o dyskwalifikacji uczestnika podejmuje dyrektor szkoły lub Komitet Okręgowy w odniesieniu do zawodów I stopnia, Komitet Okręgowy lub Komitet Główny w odniesieniu do zawodów II stopnia, a w odniesieniu do zawodów III stopnia Komitet Główny.
14. Dla uczestników niewidomych i słabowidzących (ograniczenie percepcji wzrokowej) oraz z niepełnosprawnością ruchową kończyn górnych czas trwania części pisemnej zawodów wszystkich stopni wynosi 150 minut. Zawody dla tych uczestników odbywają się w oddzielnych salach.
15. Wniosek o wydłużenie czasu trwania części pisemnej zawodów, o którym mowa w pkt 12, zgłaszany jest do właściwego miejscowo Komitetu Okręgowego w terminie do 30 września wraz z dokumentem potwierdzającym dysfunkcję według wzoru obowiązującego przy przeprowadzaniu egzaminu maturalnego.

16. Nieobecność uczestnika na zawodach danego stopnia bez względu na jej przyczynę równoznaczna jest z jego dyskwalifikacją.
17. Członkami zespołu weryfikującego oraz jury zawodów II i III stopnia powinni być nauczyciele akademicki, nauczyciele szkół średnich oraz specjaliści z dziedziny nauk objętych programem OWE. W skład zespołu weryfikującego i jury zawodów II i III stopnia nie mogą wchodzić opiekunowie naukowci uczniów biorących udział w zawodach OWE.
18. Dokumentację zawodów I stopnia prowadzi właściwy miejscowo Komitet Okręgowy, na którą składają się w szczególności: zgłoszenia udziału szkół w zawodach OWE, protokoły Komisji Szkolnych z przebiegu zawodów oraz zestawy pytań i odpowiedzi uczestników.
19. Dokumentację zawodów II i III stopnia prowadzi Komitet Główny, na którą składają się w szczególności: listy członków jury zawodów poszczególnych stopni, protokoły zawodów poszczególnych stopni, zestawy pytań i odpowiedzi uczestników zawodów poszczególnych stopni.
20. Dokumentacja zawodów, o której mowa z pkt 16 i 17 przechowywana jest przez okres 2 lat od zakończenia roku kalendarzowego, w którym zakończyły się zawody.
21. Dokumentację w sprawie powołania Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, informatory wszystkich edycji, listy laureatów i finalistów oraz nauczycieli sprawujących opiekę naukową nad laureatami i finalistami, rejestr zaświadczeń wydanych laureatom i finalistom Komitet Główny przechowuje bezterminowo.
22. Za zgodą Prezydium Komitetu Głównego zawody mogą być rejestrowane oraz przeprowadzone w obecności zewnętrznego obserwatora.
23. Informacje na temat OWE publikowane są stronie internetowej pod adresem owe.pte.pl.

§ 6

ORGANIZACJA ZAWODÓW I STOPNIA – SZKOLNYCH

1. Zgłoszenie udziału szkoły w zawodach OWE następuje poprzez powiadomienie właściwego miejscowo Komitetu Okręgowego w terminie do 7 października o przystąpieniu do OWE w sposób określony w „Informatorze o Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej”. Zgłoszenia udziału szkoły w zawodach OWE dokonuje dyrektor szkoły lub osoba wyznaczona przez niego, która koordynuje zawody I stopnia w szkole oraz pozostaje w kontakcie z właściwym miejscowo Komitetem Okręgowym.
2. Zawody I stopnia organizuje i przeprowadza Komisja Szkolna w składzie od 3 do 5 osób, wśród których powinni być: dyrektor lub wicedyrektor szkoły, nauczyciele przedmiotów ekonomicznych lub pokrewnych oraz – w miarę możliwości – przedstawiciel samorządu uczniowskiego.

3. Komisje Szkolne powoływane są corocznie na daną edycję OWE przez dyrektorów szkół, którzy sprawują bezpośredni nadzór nad ich pracami.
4. Komisja Szkolna przeprowadza akcję informacyjną w formie zwyczajowo przyjętej w szkole mającą na celu zachęcenie uczniów do udziału w OWE.
5. Do pomocy w organizacji zawodów I stopnia zobowiązany jest właściwy miejscowo Komitet Okręgowy, który udziela także niezbędnych informacji i wyjaśnień.
6. Komitet Okręgowy sprawuje nadzór nad przebiegiem zawodów I stopnia w okręgu, a członkowie tego komitetu mogą uczestniczyć jako obserwatorzy w tych zawodach.
7. Zawody I stopnia odbywają się jednocześnie we wszystkich szkołach w terminie ustalonym przez Komitet Główny.
8. W przypadku stwierdzenia, że zawody w danej szkole nie zostały przeprowadzone w wyznaczonym terminie, wszyscy ich uczestnicy zostają zdyskwalifikowani. Decyzję w tej sprawie podejmuje Komitet Okręgowy.
9. Przed rozpoczęciem zawodów I stopnia Komisja Szkolna może udzielić uczestnikom niezbędnych wskazówek organizacyjnych.
10. Zadania Komisji Szkolnej:
  - a) wydruk otrzymanych w wersji elektronicznej zestawów pytań oraz ich właściwe zabezpieczenie przed dostępem osób niepowołanych do czasu rozpoczęcia zawodów,
  - b) zapewnienie odpowiedniej liczby arkuszy papieru kancelaryjnego ostemplowanych pieczęcią szkoły,
  - c) przygotowanie pomieszczeń do przeprowadzenia zawodów,
  - d) przeprowadzenie zawodów w dniu i o godzinie określonych przez Komitet Główny,
  - e) zapewnienie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem zawodów (w każdym zespole nadzorującym powinien znaleźć się co najmniej 1 członek Komisji Szkolnej będący jednocześnie przewodniczącym zespołu),
  - f) dokonanie oceny prac przez członków Komisji Szkolnej na podstawie klucza z prawidłowymi odpowiedziami do zestawu pytań (zadań), który jest publikowany na stronie internetowej OWE w ciągu 24 godzin od zakończenia zawodów,
  - g) sporządzenie protokołu zawodów I stopnia według wzoru ustalonego przez Komitet Główny.
8. Szczegółowe zasady przeprowadzania zawodów I stopnia reguluje instrukcja publikowana na stronie internetowej OWE w terminie co najmniej 30 dni przed datą przeprowadzenia zawodów I stopnia.
9. Komisja Szkolna przekazuje do właściwego miejscowo Komitetu Okręgowego priorytetowym listem poleconym wszystkie zestawy pytań (zadań), zarówno wy-

pełnione, jak i niewypełnione, wraz z protokołem, w terminie 7 dni od zakończenia zawodów (decyduje data stempla pocztowego). Niedotrzymanie powyższych postanowień, a także niedopełnienie obowiązków określonych w § 6 pkt 10 stanowi dla Komitetu Okręgowego podstawę do dyskwalifikacji wszystkich uczestników zawodów z danej szkoły. Decyzję w tej sprawie podejmuje Komitet Okręgowy.

10. W przypadku gdy w szkole, do której uczęszcza uczeń, nie organizuje się zawodów I stopnia, uczeń może do nich przystąpić w innej szkole wskazanej przez dyrektora szkoły. W tej sprawie dyrektor szkoły działa w porozumieniu z właściwym miejscowo Komitetem Okręgowym oraz dyrektorem szkoły, w której odbywają się zawody I stopnia OWE.
11. Komitet Okręgowy może dokonać weryfikacji prac przekazanych przez Komisje Szkolne. W tym celu powołuje jury.
12. Do zawodów II stopnia kwalifikowanych jest 10% uczestników biorących udział w zawodach I stopnia w danym okręgu, którzy uzyskali największą liczbę punktów, przy czym nie więcej niż 120 uczestników, z zastrzeżeniem postanowień pkt 16 i 17.
13. W przypadku gdy minimalna liczba punktów uprawniająca do zakwalifikowania do zawodów II stopnia przyznana została więcej niż jednej osobie, o zakwalifikowaniu do tych zawodów decyduje większa liczba punktów uzyskanych z testu.
14. W przypadku gdy liczba osób ustalona zgodnie z postanowieniami pkt 16 jest większa niż jeden, wszyscy ci uczestnicy zostają zakwalifikowani do zawodów II stopnia.
15. Komitet Okręgowy podaje do publicznej wiadomości za pośrednictwem strony internetowej OWE wyniki zawodów I stopnia tych uczestników, którzy zostali zakwalifikowani do zawodów II stopnia, w terminie określonym w „Informatorze o Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej”, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty zawodów II stopnia.
16. W uzasadnionych przypadkach uczestnikom zawodów I stopnia przysługuje możliwość pisemnego odwołania do Komitetu Okręgowego w ciągu 7 dni od daty ogłoszenia wyników. Odwołanie składa się osobiście w siedzibie Komitetu Okręgowego, przesyła pocztą elektroniczną na adres e-mail właściwego Komitetu Okręgowego lub listem poleconym (o zachowaniu terminu do wniesienia odwołania decyduje data stempla pocztowego)
17. Odwołanie musi zawierać dane osobowe uczestnika, jego adres korespondencyjny, nazwę i adres szkoły oraz merytoryczne uzasadnienie odwołania. Odwołania sformułowane w sposób ogólny lub bez wskazania konkretnego żądania oraz niezawierające merytorycznego uzasadnienia nie podlegają rozpatrzeniu.
18. Uczestnikom zawodów I stopnia przysługuje wgląd w ich prace w miejscu i terminie określonym przez Komitet Okręgowy bez możliwości sporządzania fotokopii i odpisów pracy.

19. Przewodniczący Komitetu Okręgowego wraz z dwoma członkami jury, o których mowa w pkt 14, rozpatruje odwołanie w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od daty otrzymania odwołania. Odpowiedź na odwołanie przesyłana jest na adres e-mail wskazany przez uczestnika w odwołaniu.

§ 7

ORGANIZACJA ZAWODÓW II STOPNIA – OKRĘGOWYCH

1. Zawody II stopnia odbywają się jednocześnie, tj. w tym samym terminie we wszystkich Komitetach Okręgowych.
2. Zawody II stopnia odbywają się w miejscu ustalonym przez Komitet Okręgowy. O terminie i miejscu rozpoczęcia zawodów Komitet Okręgowy zawiadamia zakwalifikowanych uczestników oraz ich szkoły pisemnie co najmniej na 21 dni przed terminem zawodów.
3. Do zawodów II stopnia uczestnicy przystępują w okręgach, w których zostali zakwalifikowani do zawodów.
4. W uzasadnionych przypadkach Komitet Główny, w porozumieniu z właściwym miejscowo Komitetem Okręgowym, może wyrazić zgodę na udział uczestnika w zawodach II stopnia w innym okręgu niż określony w pkt 3. Pisemny wniosek w tej sprawie uczestnik składa do Komitetu Głównego przynajmniej na 30 dni przed terminem zawodów II stopnia.
5. Uczestnikom zawodów II stopnia Komitet Okręgowy zapewnia zwrot kosztów podróży
6. Przed rozpoczęciem zawodów II stopnia jury może udzielić uczestnikom niezbędnych wskazówek organizacyjnych.
7. Do oceny prac Komitet Okręgowy powołuje jury.
8. Każda praca pisemna z zawodów II stopnia oceniana jest niezależnie przez co najmniej dwóch członków jury, przy czym wynik końcowy stanowi średnia arytmetyczna przyznanych ocen.
9. Jury dokonuje oceny prac z zawodów II stopnia na podstawie klucza z prawidłowymi odpowiedziami do zestawu pytań (zadań), który jest publikowany na stronie internetowej OWE w ciągu 24 godzin od zakończenia zawodów, w terminie 10 dni od ich zakończenia, i sporządza protokół przebiegu tych zawodów według wzoru ustalonego przez Komitet Główny. Protokół ten z wszystkimi pracami Komitet Okręgowy przekazuje do Komitetu Głównego w terminie 14 dni od zakończenia tych zawodów.
10. Komitet Główny ma prawo weryfikacji wyników zawodów II stopnia. Weryfikacja ta dokonywana jest przez zespół powołany przez Komitet Główny.
11. Do zawodów III stopnia kwalifikowanych jest 100 uczestników, którzy uzyskali największą liczbę punktów w zawodach II stopnia. W przypadku gdy minimalna liczba punktów uprawniająca do zakwalifikowania się do zawodów III stop-

nia została przyznana więcej niż jednej osobie, a łączna liczba zakwalifikowanych uczestników do zawodów III stopnia w związku z tym przekraczałaby 100, o zakwalifikowaniu do tych zawodów decyduje w kolejności:

- a) liczba punktów uzyskanych z pytań testowych,
  - b) liczba punktów uzyskanych za zadanie analityczne.
12. Decyzję o zakwalifikowaniu uczestników do zawodów III stopnia podejmuje Komitet Główny. Podaje on wyniki zawodów II stopnia do publicznej wiadomości za pośrednictwem strony internetowej OWE w terminie określonym w „Informatorze o Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej”.
  13. W uzasadnionych przypadkach uczestnikom zawodów II stopnia przysługuje możliwość pisemnego odwołania do Komitetu Głównego w ciągu 7 dni od daty ogłoszenia wyników. Odwołanie składa się osobiście w siedzibie Komitetu Głównego, przesyła pocztą elektroniczną na adres owe@pte.pl lub listem poleconym (o zachowaniu terminu do wniesienia odwołania decyduje data stempla pocztowego).
  14. Odwołanie musi zawierać dane osobowe uczestnika, jego adres korespondencyjny, nazwę i adres szkoły oraz merytoryczne uzasadnienie odwołania. Odwołania sformułowane w sposób ogólny lub bez wskazania konkretnego żądania oraz niezawierające merytorycznego uzasadnienia nie podlegają rozpatrzeniu.
  15. Uczestnikom zawodów II stopnia przysługuje wgląd w ich prace w miejscu i terminie określonym przez Komitet Główny bez możliwości sporządzania fotokopii i odpisów pracy.
  16. Przewodniczący Komitetu Głównego wraz z dwoma członkami zespołu weryfikacyjnego, o którym mowa w pkt 10, rozpatruje odwołanie w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od daty otrzymania odwołania.
  17. Odpowiedź na odwołanie przesyłana jest pocztą elektroniczną na adres e-mail uczestnika.

§ 8

ORGANIZACJA ZAWODÓW III STOPNIA – CENTRALNYCH

1. Zawody III stopnia organizuje i przeprowadza Komitet Główny.
2. Uczestnicy zakwalifikowani do zawodów III stopnia zawiadamiani są pocztą elektroniczną przez Komitet Główny o terminie i miejscowości przeprowadzenia zawodów co najmniej na 21 dni przed ich rozpoczęciem. Zawody w części ustnej są przeprowadzane w terminie co najmniej 7 dni po przeprowadzeniu części pisemnej zawodów.
3. Komitet Główny powołuje jury, którego zadaniem jest ocena prac uczestników zawodów III stopnia z części pisemnej oraz części ustnej.
4. Przewodniczący jury określa szczegółowe zasady pracy jury, w tym składy osobowe zespołów egzaminacyjnych w części ustnej i komisji odwoławczej.

5. Każda praca pisemna z zawodów III stopnia oceniana jest niezależnie przez co najmniej dwóch członków jury, przy czym wynik końcowy stanowi średnia arytmetyczna przyznanych ocen. Szczegółowe zasady oceny poszczególnych części zawodów III stopnia określa regulamin zawodów.
6. Jury dokonuje oceny prac z zawodów III stopnia na podstawie klucza z prawidłowymi odpowiedziami do zestawu pytań (zadań) i sporządza protokół przebiegu tych zawodów według wzoru ustalonego przez Komitet Główny. Minimum punktów kwalifikujące do indywidualnej części ustnej zawodów ustala jury.
7. Ogłoszenie wyników części pisemnej i listy uczestników zakwalifikowanych do indywidualnej części ustnej zawodów następuje o godz. 20.00 dnia następnego po dniu, w którym odbywała się część pisemna zawodów. W sytuacjach szczególnych jury może przesunąć termin ogłoszenia wyników.
8. W uzasadnionych przypadkach uczestnikom części pisemnej zawodów III stopnia przysługuje możliwość pisemnego odwołania do przewodniczącego jury zawodów w ciągu 2 dni od momentu ogłoszenia wyników części pisemnej. Odwołanie składa się przesyłając je pocztą elektroniczną na adres owe@pte.pl
9. Odwołanie musi zawierać dane osobowe uczestnika, nazwę i adres szkoły oraz merytoryczne uzasadnienie odwołania. Odwołania sformułowane w sposób ogólny lub bez wskazania konkretnego żądania oraz niezawierające merytorycznego uzasadnienia nie podlegają rozpatrzeniu.
10. Uczestnikom zawodów III stopnia przysługuje wgląd w ich prace w miejscu i terminie określonym przez Komitet Główny bez możliwości sporządzania fotokopii i odpisów pracy.
11. Komisja odwoławcza, składająca się z przewodniczącego jury i przynajmniej dwóch członków jury, rozpatruje odwołanie w terminie nie dłuższym niż 2 dni roboczych od daty otrzymania odwołania. Rozpatrzenie odwołania następuje poprzez odnotowanie decyzji bezpośrednio na pracy wraz z krótkim pisemnym uzasadnieniem.
12. Zawody w części ustnej odbywają się w trzyosobowych zespołach egzaminacyjnych składających się z członków jury.
13. Przebieg części ustnej zawodów może być rejestrowany za pomocą urządzeń nagrywających dźwięk oraz obraz.
14. Uczestnicy części ustnej nie mogą wносить ze sobą do sali egzaminacyjnej żadnych pomocy naukowych i dydaktycznych (w tym notatek lub konspektów), oprócz wymienionych w § 5 pkt 9. Papier do przygotowania konspektu odpowiedzi jest udostępniany uczestnikowi przez członków jury po wejściu na salę egzaminacyjną.
15. W czasie trwania części ustnej zawodów w sali egzaminacyjnej przebywają wyłącznie członkowie jury, obsługa techniczna zawodów i nie więcej niż trzy egzaminowane osoby.
16. Każdy członek jury dokonuje oddzielnej punktacji odpowiedzi uczestnika, przy czym końcową ocenę uzyskaną przez uczestnika zawodów z części ustnej stanowi

średnia arytmetyczna punktacji wystawionej przez poszczególnych egzaminatorów po zaokrągleniu do pełnego punktu w górę.

17. Uczestnikom części ustnej zawodów III stopnia nie przysługuje możliwość odwołania się od wyników.
18. Trzydziestu uczestników zawodów III stopnia, którzy uzyskali najwyższą łączną liczbę punktów, otrzymuje tytuł laureata. Pozostali uczestnicy zawodów III stopnia uzyskują tytuł finalisty, z zastrzeżeniem pkt 19.
19. Warunkiem uzyskania tytułu finalisty jest przystąpienie do zawodów III stopnia w terminie i miejscu ogłoszonym przez Komitet Główny i uzyskanie z części pisemnej zawodów minimum 30% łącznej liczby punktów do zdobycia.
20. Decyzje o przyznaniu tytułu laureata i finalisty OWE podejmuje Komitet Główny na podstawie protokołu jury. Decyzja Komitetu Głównego jest ostateczna.
21. W przypadku równej największej łącznej liczby punktów uzyskanej przez kilku uczestników o zwycięstwie (zajęciu I miejsca) decyduje w kolejności:
  - a) liczba punktów uzyskanych z pytań testowych,
  - b) liczba punktów uzyskanych za zadanie analityczne,
  - c) łączna liczba punktów z części pisemnej zawodów.
22. Zasady wymienione w pkt 21 stosuje się również do:
  - a) ustalenia kolejności miejsc zajętych przez wszystkich laureatów,
  - b) wskazania trzydziestego – ostatniego – uczestnika zawodów, który uzyskuje tytuł laureata,
  - c) wskazania ostatniego uczestnika, który jest kwalifikowany do części ustnej, w przypadku gdy liczba osób z minimalną liczbą punktów uprawniającą do zakwalifikowania do tej części zawodów byłaby większa niż 4 osoby.
23. Uczestnikom zawodów III stopnia Komitet Główny zapewnia zwrot kosztów podróży. i – w miarę możliwości – wyżywienie.
24. Lista laureatów i finalistów OWE ogłaszana jest w dniu zakończenia części ustnej zawodów i publikowana jest na stronie internetowej OWE w ciągu 24 godzin od zakończenia zawodów.

§ 9

KONKURSY O NAGRODĘ SPECJALNĄ

1. Komitet Główny może zorganizować konkurs o nagrodę specjalną w porozumieniu ze sponsorem (partnerem) deklarującym przyznanie takiej nagrody.
2. Skład kapituły nagrody specjalnej, sposób wyłonienia najlepszych prac na zadany temat konkursowy oraz rodzaj i wysokość nagrody ustalana jest pomiędzy Komitetem Głównym a sponsorem (partnerem).

3. Decyzja kapituły nagrody specjalnej o przyznaniu nagrody jest ostateczna. W szczególnych sytuacjach kapituła nagrody specjalnej może odstąpić od jej przyznania.

§ 10

NAGRODY I UPRAWNIENIA

4. Komitet Główny wydaje laureatom i finalistom OWE zaświadczenia według wzoru określonego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
5. Uczestnicy zawodów I, II i III stopnia, którzy uzyskali najlepsze wyniki, mogą otrzymać nagrody i wyróżnienia przyznawane przez Komisje Szkolne, Komitety Okręgowe i Komitet Główny w ramach dostępnych środków.
6. Uprawnienia przysługujące laureatom i finalistom OWE w zakresie zwolnienia z egzaminu zawodowego w zawodach: technik ekonomista i technik rachunkowości określa art. 44zzze ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.) oraz aktualizacja komunikatu Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wykazu turniejów i olimpiad tematycznych związanych z wybraną dziedziną wiedzy z dnia 9 sierpnia 2022 r
7. Laureaci oraz finaliści OWE przy ubieganiu się o przyjęcie na studia wyższe posiadają uprawnienia określone w uchwałach senatów poszczególnych uczelni zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.
8. Komitet Główny może przyznać nagrodę „Za popularyzację wiedzy ekonomicznej oraz wyróżniającą opiekę naukową nad uczestnikami OWE” nauczycielom, którzy byli opiekunami naukowymi laureatów w co najmniej trzech edycjach OWE.
9. Komitet Główny może przyznać nauczycielom, którzy przygotowywali laureatów do udziału w OWE, nagrody inne niż te, o których mowa w pkt 5.

§ 11

OLIMPIADA MIĘDZYNARODOWA

1. Udział w Międzynarodowej Olimpiadzie Ekonomicznej wymaga zgody uczestnika.
2. Sposób wyłaniania uczestników Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej:
  - a) Skład pięcioosobowej reprezentacji ustala Komitet Główny na podstawie wyników bieżącej edycji OWE oraz regulaminu zawodów Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej.
  - b) Komitet Główny może zdecydować o zmniejszeniu liczebności reprezentacji.
3. Komitet Główny pokrywa koszty przejazdu na zawody Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej. Koszty pobytu oraz inne koszty miejscowe pokrywane są przez organizatorów Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej.
4. Uczestnicy reprezentujący Polskę na zawodach Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej są zobowiązani do dołożenia starań do uzyskania możliwie najlepszych wyników.

§ 12 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Informacje o organizacji, terminach przeprowadzenia zawodów poszczególnych stopni oraz zasadach udziału w OWE przesyłane są przez Komitet Główny do kuratoriów oświaty.
2. Dyrektorzy szkół zobowiązani są na mocy Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. nr 13, poz. 125 z późn. zm.) do przekazywania wszystkim uczniom informacji, o których mowa w pkt 1.
3. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w ramach Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej jest Polskie Towarzystwo Ekonomiczne z siedzibą w Warszawie (ul. Nowy Świat 49, 00-042 Warszawa).
4. Szkoła, dokonując zgłoszenia udziału w zawodach OWE, przyjmuje do wiadomości treść niniejszego regulaminu i zobowiązuje się go przestrzegać.
5. Każdy uczestnik, przystępując do zawodów szkolnych i składając własnoręczny podpis na otrzymanym zestawie pytań (zadań), oświadcza jednocześnie, że zapoznał się z regulaminem OWE, akceptuje go i zobowiązuje się do jego przestrzegania.
6. Wydatki poniesione przez organizatora OWE na uczestnictwo w zawodach poszczególnych stopni Olimpiady, które z przyczyn zawinionych przez uczestnika nie podlegają rozliczeniu z dotacji przyznanej na organizację Olimpiady, obciążają uczestnika OWE.
7. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem decyzje podejmuje Komitet Główny.

PROGRAM OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ

1. Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej obejmuje dziedzinę nauk ekonomicznych w następujących dyscyplinach naukowych: ekonomia, finanse oraz nauki o zarządzaniu.
2. Celem Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej jest upowszechnianie nauki o gospodarce wśród uczniów techników, branżowej szkoły I stopnia, branżowej szkoły II stopnia, liceów ogólnokształcących. Znajomość podstawowych praw i kategorii ekonomicznych, jak również procesów i mechanizmów występujących w gospodarce jest przydatna każdemu przy podejmowaniu wielu decyzji, zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Upowszechnianie wiedzy ekonomicznej sprzyja szeroko rozumianej przedsiębiorczości młodego pokolenia. Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej jest jednym z najważniejszych przedsięwzięć edukacyjnych, których celem jest inwestowanie w kapitał ludzki, stanowiący podstawowy czynnik rozwoju gospodarczego i postępu społecznego.
3. Program Olimpiady skorelowany jest z podstawą programową przedmiotów realizowanych w technikach, branżowej szkole I stopnia, branżowej szkole II stopnia, liceach ogólnokształcących, a w szczególności: ekonomii, podstaw przedsiębiorczości, podstaw statystyki, zasad rachunkowości, marketingu, elementów prawa gospodarczego, ekonomiki przedsiębiorstw, finansów i bankowości oraz analizy ekonomicznej.
4. Program Olimpiady obejmuje zagadnienia z wiodących przedmiotów (wiedzy zawodowej) dla uczniów kształcących się w zawodzie: technik ekonomista (331403) i technik rachunkowości (431103). W szczególności program olimpiady pozwala na zdobycie następujących kwalifikacji: prowadzenie dokumentacji w jednostce organizacyjnej, prowadzenie spraw kadrowo-płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych, oraz prowadzenie rachunkowości.
5. Program Olimpiady obejmuje także wybrane zagadnienia zawarte w programach przedmiotów wymienionych w pkt 3, które wykładane są w szkołach wyższych.
6. Program Olimpiady składa się z sześciu głównych bloków tematycznych:

Mikroekonomia

Przedmiot badań ekonomii, narzędzia analizy ekonomicznej: teorie, prawa i modele ekonomiczne, granica możliwości produkcyjnych, teoria rynku, mechanizm rynkowy i równowaga rynkowa, teoria wyboru gospodarstwa domowego, teoria przedsiębiorstwa, teoria kosztów, równowaga i decyzje produkcyjne przedsiębiorstwa, struktury rynkowe – rynek doskonale konkurencyjny, absolutny monopol, konkurencja monopolistyczna i oligopol, rynek czynników wytwórczych, ekonomiczna rola państwa w gospodarce, zawodność rynku i państwa.

Makroekonomia

Podstawowe pojęcia makroekonomii, produkt i dochód narodowy, oszczędności i inwestycje, wzrost i fluktuacje gospodarcze, cykl koniunkturalny, globalny po-

pyt i globalna podaż, bezrobocie, system pieniężny i inflacja, bankowość centralna i polityka pieniężna, budżet państwa i polityka fiskalna, makroekonomia gospodarki otwartej, handel międzynarodowy i kursy walutowe, międzynarodowe korzyści komparatywne i protekcyjizm, międzynarodowy system finansowy i walutowy, gospodarka światowa, globalizacja procesów gospodarczych, wspólny obszar walutowy oraz europejska unia gospodarcza i walutowa.

Polityka gospodarcza

Podstawowe pojęcia związane z polityką gospodarczą (ekonomiczną), uwarunkowania, cele i dziedziny polityki gospodarczej, polityka ekonomiczna a planowanie gospodarcze, polityka rozwoju gospodarczego, polityka strukturalna, polityka przemysłowa, polityka rolna, polityka regionalna, polityka ochrony środowiska, polityka społeczna, polityka naukowa i innowacyjna, polityka inwestycyjna, polityka pieniężna, polityka budżetowa, regulowanie rynku pracy, dochodów i cen, polityka współpracy gospodarczej z zagranicą, transformacja gospodarcza w Polsce, Unia Europejska – struktura instytucjonalna i zasady funkcjonowania, unia walutowa.

Podstawy finansów

System finansowy we współczesnej gospodarce rynkowej, internacjonalizacja i globalizacja systemu finansowego, system bankowy, międzybankowy rynek pieniężny, rynek kapitałowy, fundusze i instytucje wspólnego inwestowania, rynek walutowy, rynek instrumentów pochodnych, rynek ubezpieczeniowy, system płatniczy, system budżetowy państwa, system finansowy jednostek samorządu terytorialnego, fundusze celowe, pomoc publiczna, polityka fiskalna, dług publiczny, zachowania podmiotów sfery realnej (gospodarstw domowych i przedsiębiorstw) na rynkach finansowych.

Finanse przedsiębiorstw

Cele współczesnego przedsiębiorstwa, źródła finansowania przedsiębiorstwa, planowanie finansowe, pozyskiwanie kapitałów i kształtowanie ich struktury, instrumenty zarządzania finansami, analiza finansowa w zarządzaniu finansami przedsiębiorstwa, zewnętrzne uwarunkowania decyzji finansowych, ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, planowanie i ocena opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych, koszt kapitału przedsiębiorstwa, zarządzanie kapitałem obrotowym w przedsiębiorstwie, rynek kapitałowy w procesie zarządzania finansami przedsiębiorstwa, emisja papierów wartościowych, leasing, łączenie przedsiębiorstw, międzynarodowe aspekty zarządzania finansami firmy, elementy inżynierii finansowej, sprawozdania finansowe przedsiębiorstw.

Zarządzanie

Strategie i koncepcje zarządzania, proces podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem, praca menedżera

i przedsiębiorcy, uwarunkowania rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, biznesplan i jego narzędzia, projekty, innowacje i technologie informacyjne, konkurencja i konkurencyjność, zarządzanie zespołami ludzkimi, relacje interpersonalne i komunikowanie się, marketing i kształtowanie relacji z klientem, współpraca przedsiębiorstw z innymi podmiotami (w tym organizacjami otoczenia biznesu i samorządem terytorialnym), przedsiębiorczość międzynarodowa, odpowiedzialność społeczna i etyka biznesu.

LITERATURA I ŹRÓDŁA WIEDZY ZALECANE W PRZYGOTOWANIACH DO XXXVIII OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ

I. Literatura podstawowa:

1. N.G. Mankiw, M.P. Taylor, *Mikroekonomia i Makroekonomia*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2022.
2. B. Winiarski (red.), *Polityka gospodarcza*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
3. S. Owsiak, *Finanse*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2015.
4. W. Gabrusewicz, *Metody analizy finansowej przedsiębiorstw*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2019.
5. R.W. Griffin, *Podstawy zarządzania organizacjami*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017.
6. G. Konat, T. Smuga (red.), *Paradoksy ekonomii. Rozmowy z polskimi ekonomistami*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016.

II. Literatura związana z hasłem przewodnim XXXVIII edycji:

1. E. Małuszyńska, B. Gruchman, *Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
2. D.K. Rosati, Euro. *Mity i fakty*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2022.
3. L. Oręziak, *Finanse Unii Europejskiej i strefy euro*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2020.
4. S. Owsiak (red), *Finanse publiczne a nowe zarządzanie gospodarcze w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
5. Z. Wysokińska, J. Witkowska, *Unia Europejska w gospodarce światowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2021.

III. Literatura uzupełniająca:

1. *20 lat razem. Polska w Unii Europejskiej*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2024.
2. M. Fronczek, T. Sporek (red.), *Unia Europejska wobec wybranych zewnętrznych wyzwań XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2017.
3. W.M. Orłowski, *Polska w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo BOSZ, Warszawa 2024.

4. K. Wojtaszczyk, P. Stawarz, T. Wallas (red.), *Przyszłość Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Aspra, Warszawa 2023.
5. S. Kawalec, E. Pytlarczyk, *Paradoks euro. Jak wyjść z pułapki wspólnej waluty?*, Wydawnictwo Poltext, Warszawa 2016.
6. J. Witkowska, Z. Wysokińska (red.), *Unia Europejska w procesie zrównoważonego rozwoju w warunkach pandemii COVID-19*, Wydawnictwo Uniwersytet Łódzkiego, 2022.
7. A. Sławiński (red.), *Polityka pieniężna*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011.
8. S. Owsiak, *Finanse publiczne. Współczesne ujęcie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017.
9. H. Hazlitt, *Ekonomia w jednej lekcji*, Instytut Ludwiga von Misesa, Warszawa 2018.
10. E. Kwiatkowski, *Bezrobocie. Podstawy teoretyczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
11. A. Moździerz, *Nierównowaga finansów publicznych*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2009.

IV. Pozostałe źródła wiedzy

W procesie przygotowania do Olimpiady należy uwzględnić informacje o bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju i na świecie.

1. Prasa codzienna – np.: „Rzeczpospolita”, „Gazeta Prawna”, „Puls Biznesu”, „Parkiet. Gazeta Giełdy”.
2. Czasopisma ekonomiczne – np.: „Ekonomista”, „Gospodarka Narodowa”, „Bank i Kredyt”, „Gazeta Bankowa”.
3. Akty prawne (<http://isap.sejm.gov.pl/index.jsp>).
4. Krajowe i zagraniczne raporty oraz analizy statystyczne.
5. „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego” – do pobrania z witryny www.pte.pl.
6. Portale internetowe o tematyce ekonomicznej – wykaz elektronicznych źródeł ekonomicznych znajduje się na stronie internetowej Olimpiady (owe.pte.pl).

V. Pytania z poprzednich edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej

Jako materiał pomocniczy w przygotowaniach do zawodów proponujemy wykorzystać pytania testowe i zadania z poprzednich edycji Olimpiady. Stanowią one uzupełnieniem wyżej wskazanych źródeł. Od XXI edycji Olimpiady wszystkie zestawy pytań wraz z odpowiedziami są zamieszczane na stronie internetowej Olimpiady (www.owe.pte.pl). Zachęcamy też do skorzystania z interaktywnej aplikacji (quizu) do rozwiązywania pytań testowych, która znajduje się na stronie internetowej Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej na portalu społecznościowym Facebook (www.facebook.com/OlimpiadaWiedzyEkonomicznej).

PODSUMOWANIE XXXVII OLIMPIADY WIEDZY EKONOMICZNEJ

W roku szkolnym 2023/2024 pod hasłem „Kapitał społeczny w procesie gospodarowania” odbyła się XXXVII edycja Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Honorowy patronat nad XXXVII Olimpiadą objął Prezes Narodowego Banku Polskiego prof. dr hab. Adam Glapiński.

Hasło XXXVII edycji Olimpiady tradycyjnie nawiązywało do istotnych problemów o charakterze społeczno-gospodarczym. Należy podkreślić, że dokonując wyboru myśli przewodniej kolejnych edycji Komitet bierze pod uwagę w szczególności taki jej aspekty jak: aktualność, atrakcyjność oraz odpowiedni dla uczestników stopień trudności. W ramach zmagani olimpijskich uczestnicy zapoznali się z kluczowymi dla zrozumienia wskazanego w hasle przewodnim problemu definicjami, a także analizowali znaczenie kapitału społecznego we współczesnej gospodarce.

Do udziału w zawodach XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej zgłosiło się łącznie 6 335 uczniów z 526 szkół. Od momentu powstania Olimpiady, w roku szkolnym 1987/1988, wzięło w niej udział ponad 350 tys. uczniów szkół średnich.

Zawody I stopnia (szkolne) zostały przeprowadzone we wszystkich szkołach, które zgłosiły chęć uczestniczenia w Olimpiadzie i przystąpiły do niej w dniu 8 listopada 2023 r.

Zawody II stopnia (okręgowe) XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej odbyły się 12 stycznia 2024 r. Do tego etapu zawodów zakwalifikowanych zostało łącznie 489 najlepszych uczestników z 204 szkół, którzy zostali wyłonieni w zawodach szkolnych. Wszyscy uczestnicy zawodów II stopnia otrzymali publikację pod redakcją E. Mączyńskiej, M. Goryni i M. Urbaniec pt. *Keynes a współczesność. Ekonomiczne perspektywy dla naszych wnuków* (wyd. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2023).

Do zawodów III stopnia (centralnych) Komitet Główny Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej zakwalifikował 101 uczniów z 65 szkół. Zawody te odbyły się w dniach 5 i 12 kwietnia 2024 r. Część pisemna zawodów, odbyła się 5 kwietnia br. i została przeprowadzona w Komitetach Okręgowych. Część ustana zawodów odbyła się w dniu 12 kwietnia br. w siedzibie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (ul. Książęca 4, Warszawa). Uczestnicy części ustnej zawodów centralnych otrzymali publikację autorstwa D. Carda i A.B. Kruegera pt. *Mit i pomiar. Nowa ekonomia płacy minimalnej* (wyd. Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Warszawa 2023).

XXXVII Olimpiadę Wiedzy Ekonomicznej wygrał Szymon Jackowski z XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Warszawie. Drugie miejsce zajął Szymon Sobiech z I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Lublinie. Na trzecim miejscu znalazł się Jan Baranowski z Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi.

W wyniku dwudniowych finałów wyłoniono 30 laureatów z 24 szkół. Pełną listę laureatów i finalistów XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej można znaleźć na stronie internetowej Olimpiady: owe.pte.pl.

Najlepszą szkołą w XXXVII Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej okazało się XIV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Warszawie (2 laureatów, 3 finalistów).

Podczas zawodów centralnych uczestnicy mieli także okazję wysłuchać wykładu Pan Dariusza Mejszutowicza z Działu Rynku Pierwotnego Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie pt. *Droga po kapitał na giełdzie*. Uczestnicy mieli również możliwość podyskutować z Panem Pawłem Ropiakiem, ekonomistą z Banku Gospodarstwa Krajowego.

W dniu 6 lipca 2024 r. w Sali Notowań Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie odbyło się uroczyste zakończenie XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Gospodarzem spotkania był Prezes Zarządu GPW Tomasz Bardziłowski. Podczas Gali Finałowej bieżącej edycji Olimpiady uczniowie i ich opiekunowie spotkali się również z Senatora RP Waldemarem Pawlakiem, Moniką Wojciechowską - Pełnomocnikiem Ministra Finansów ds. Strategii Edukacji Finansowej, Mirosławem Kasprzakiem - Pełnomocnikiem Ministra Nauki ds. Współpracy nauki z biznesem oraz dr Januszem Niedziółką - Naczelnikiem Wydziału Departamentu Strategii Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego. Laureatom podczas uroczystości wręczono nagrody w obecności Prezesa PTE prof. Mariana Goryni, Wiceprezesa PTE prof. Bogdana Ślusarza oraz Wiceprezesa Fundacji GPW Aliny Bączar. W trakcie Gali Finałowej został odczytany list gratulacyjny skierowany do uczestników, nauczycieli oraz organizatorów Olimpiady przesłany przez Marszałka Sejmu RP Szymona Hołownię.

Dzięki wieloletniej współpracy z mecenasami Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej udało się nagrodzić wszystkich 30 laureatów XXXVII edycji Olimpiady. Otrzymali oni wysokiej klasy notebooki wraz z oprogramowaniem ufundowane przez Narodowy Bank Polski, czytniki e-booków ufundowane przez Fundację Empiria i Wiedza, a także książkę pod redakcją B. Fiedora, M. Goryni i A. Szablewskiego pt. *Ewolucja nauk ekonomicznych II. Ekonomia a pandemia COVID-19 – potrzeba bieżących dostosowań czy zmiany paradygmatu?* (wyd. Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Warszawa 2023). Zwycięzca otrzymał również nagrodę Prezesa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Laureaci miejsc od 1-ego do 3-ego zostali nagrodzeni nagrodami pieniężnymi ufundowanymi przez Fundację Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Co więcej, najlepsza ósemka została zaproszona do odbycia stażu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Do pomyślnej realizacji tak wielkiego przedsięwzięcia, jakim jest Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej, w istotny sposób przyczyniła się praca dyrektorów szkół oraz nauczycieli przedmiotów ekonomicznych i pokrewnych, którzy z pełnym zaangażowaniem przygotowywali młodzież do Olimpiady i byli głównymi organizatorami zawodów szkolnych. Komitet Główny Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej stara się również doceniać zaangażowanie i poniesiony trud nauczycieli przygotowujących uczniów do uczestnictwa w Olimpiadzie. Stąd też, opiekunowie laureatów otrzymali publikację autorstwa W. Nordhaua pt. *Kasyno klimatyczne. Ryzyko, niepewność i ekonomia globalnego ocieplenia* (Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Warszawa 2021).

Warto także podkreślić, że rywalizacji olimpijskiej towarzyszy szereg działań o charakterze edukacyjnym. Są to nie tylko wykłady i seminaria dla uczestników zawodów

i ich opiekunów naukowych, ale także książki o tematyce ekonomicznej przekazywane nieodpłatnie na zawodach II i III stopnia.

Na koniec warto dodać, że począwszy od lipca 2019 r. polska reprezentacja, składająca się z najlepszych laureatów OWE bierze udział w zawodach Międzynarodowej Olimpiady Ekonomicznej. W ubiegłym roku szkolnym odbyła się ona w dniach 5-6 września 2023 r. w Bratysławie (Słowacja). Gospodarzem finałów był Uniwersytet Ekonomiczny w Bratysławie. W finałowej rundzie zmagani wzięli udział uczniowie z 18 państw. Łącznie do krajowych eliminacji przystąpiło ponad 80 tys. uczniów szkół średnich. Tradycyjnie zawody składały się z części pisemnej i ustnej. W zawodach Polskę reprezentowali laureaci XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej:

- Jan Serwach-Głombiski z XIII Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie,
- Dawid Dunst z II Liceum Ogólnokształcącego im. Mieszka I w Szczecinie,
- Szymon Jackowski z XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Warszawie,
- Mateusz Denysiuk z V Liceum Ogólnokształcącego w Gdańsku.

Finały zakończyły się zwycięstwem Dawida Dunsta (II Liceum Ogólnokształcące im. Mieszka I w Szczecinie).

Opiekunami reprezentacji Polski są: prof. dr hab. Stanisław Owiak, dr Radosław Ślusarczyk, dr hab. Grzegorz Wałęga.

Więcej informacji o Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej można znaleźć na naszej stronie internetowej

owe.pte.pl

- zawsze aktualne informacje na temat bieżących wydarzeń związanych z zawodami
- przewodnik po elektronicznym formularzu zgłoszenia udziału szkoły w Olimpiadzie
- wykaz literatury oraz uzupełniających źródeł wiedzy
- pytania z poprzednich edycji Olimpiady wraz z prawidłowymi odpowiedziami
- wykaz uczelni stosujących preferencje w postępowaniu rekrutacyjnym dla laureatów i finalistów Olimpiady
- statystyki dotyczące zawodów
- sylwetki wszystkich dotychczasowych zwycięzców Olimpiady
- galerie zdjęć
- forum dyskusyjne i wiele innych!

* * *

Zapraszamy też do odwiedzenia profilu Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej na portalu społecznościowym Facebook

www.facebook.com/OlimpiadaWiedzyEkonomicznej